

खबर-सम्प्रेषण

Khabar Sampresan

क्यानाडा लगायत अन्य रोचक समाचार विशेष

सम्पर्क : ① 416 671 3747 Email.: gosirawat@gmail.com Toronto, Canada

प्रयात- १०८ मई ३१, २०१४

सम्पादक : गोविन्दसिंह रावत, (फीएचडी)

टोरोन्टोको उपचुनावमा

क्यानाडाको राजनीतिमा पहिलोपटक नेपालीको उम्बेदवारी

बेझामिन शर्मा

आऊ मिलेर सहयोग गरौं, नेपाली भएर परिचय दिऊ

वहाँसँग परिचयात्मक दिवा भोजमा सबैलाई निमन्त्रणा Supporting Fee : \$ 40/-

June, 15, 2014 At 2-5 PM

Patio Banquet Hall, 15 Gervais Dr., Eglinton, Toronto

सम्पर्क : अमित शर्मा ४१६ ४३१ ५८३१

Email : amit_ups@hotmail.com

सूचना

एएनए सम्मेलनमा व्यापक सहभागिताका लागि आयोजकको आव्हान

एशोसिएसन अफ नेप्लिज इन अमेरिका (एएनए)को आसन्न अधिवेशनमा आगामी नेतृत्वका लागि निर्वाचन पनि हुने भएकाले ५०वटै राज्यमा जो जहाँ वस्तुभएको भए पनि निर्वाचनमा भाग लिन र सबल नेतृत्व सम्हाल्ने व्यक्तिको चयन गर्न ३२औं महासभा आयोजक समितिले समुदायका सम्पूर्ण सदस्यलाई आव्हान गरेको छ ।

एएनए ३२ औं महासभाको वेभसाइट www.anadccconvention.org मा श्रव्य दृष्ट्य सन्देश दिदै मूल आयोजक समितिका संयोजक हेमन्त श्रेष्ठले एएनएलाई थप उचाइ प्रदान गर्न सबैसँग हार्दिकतापूर्वक यस्तो आव्हान गर्नु भएको हो ।“ हरेक वर्ष जुलाई ४,५ र ६ तारिकमा तपाईं हाम्रो घर आगान वासिन्टन डिसिमेट्रो क्षेत्रमा जुटीरहेका छौं” संयोजकको सन्देशमा उल्लेख छ ।

“अमेरिकामा नेपाली मन डिसी एएनए सम्मेलन भन्ने सन्देश बोकेर हुन लागेको यो महासभामा यस वर्ष पनि सदाभै नेपाली भाषा कला संस्कृति, व्यापार र खेलकुदको क्षेत्रमा उत्कृष्ट कार्यक्रमहरु समावेस गरेर यसलाई थप उचाइ प्रदान गर्न हामी प्रयासरत छौं ।” उहाँले आफ्नो सन्देशमा थप्नुभएको छ । यसरी नै संयोजकको सन्देशमा “ यस वर्षको महासभामा लामो समयदेखि हुन नसकेको एएनए कार्यसमितिको निर्वाचन प्रजातात्त्विक ढंगबाट सम्पन्न गराउन गइरहेका छौं” भन्दै यसमा सक्रिय र व्यापक सहभागिताका लागि आव्हान गरिएको छ ।

अमेरिकी भूमिमा नेपाली एकता, हार्दिकता र सौहार्दता फैलाउन र एएनएको यस्तो सम्मेलनलाई सदा निरन्तरता प्रदान गर्न समुदायका सम्पूर्ण सदस्यहरुको हार्दिक सहयोग अत्यन्त आवश्यक परेको सन्देशमा उल्लेख छ ।

सन्देशमा संयोजक श्रेष्ठले सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट जुटेर यसलाई सहयोग पुर्याइदिन आग्रह गर्नुभएको छ ।

यसैगरी सोही भिडियो सन्देशमा सह संयोजक लक्ष्मणलाल प्रधानले वासिन्टन डिसीमै सम्पन्न सन २०११को एएनए २९औं सम्मेलनको स्मरण गर्दै यस वर्ष पनि त्यसरी आर्थिक रूपले बढी पारदर्शी र बढी रकम संकलन गरी खर्च कटाएर बचेको रकमको आधा पैसा अर्थात ५० प्रतिशत नेपाल शैक्षिक तथा सांस्कृतिक केन्द्र(एडिसीसी)लाई सहयोग उपलब्ध गराउने जानकारी दिनु भएको छ ।

Atul Subedi

Barrister, Solicitor & Notary Public

Professional Corporation

1058 A Albion Rd. Suite # 200

Toronto, On, M9V 1A7

अतुल सुवेदी

क्यानाडाको एकमात्र नेपाली कानूनी सल्लाहकार

निम्नलिखित सेवाहरुका लागि सम्पर्क राख्नुहोस्

इमिग्रेसन सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु - स्टिकल वर्कर, प्रोफेसनल र विजुनेस इमिग्रेसन, वर्क परमिट, फेमिली क्लास, स्टीजनसिप, स्पोन्सरसिप आदि सेवाहरु

रिफुजी क्लेम तथा अपिल रियल स्टेट, फेमिली ल, विजनेस/कपोरेट, विल/पावर अफ एटोर्नी, नोटोराइजेसन आदि सेवाहरु

सम्पर्क : फोन : ६४७ ४३०, ३२९९ सेल नं. ४९६ ९९७ ९५७७

ईमेल : subedilawoffice@yahoo.com

एनआरएन अमेरिकाका उम्मेदवारहरूसंग अन्तरक्रिया

यस नेपाल अमेरिका पत्रकार संघ (नेजा) को नवनिर्वाचित नेतृत्वले आफ्नो पहिलो औपचारिक सार्वजनिक कार्यक्रम आसन्न एनआरएन अमेरिकाको निर्वाचनमा केन्द्रीत भएर आयोजना गर्न लागेको सहर्ष जानकारी गराउँदछौं । एनआरएन अमेरिकाको निर्वाचनको पूर्व सन्दर्यामा चुनावी मैदानमा रहेका उम्मेदवारहरूसंग प्रत्यक्ष भेट गर्ने,उहाँहरुको एजेन्डा सुन्ने र आफ्ना जिज्ञासा पनि राखेर प्रत्यक्ष जवाफ पाइने यो अवसर जुटाउने हामो प्रयास हो । यस प्रयासमा साथ दिनुहुन र सहभागी भै दिनुहुन सबै उम्मेदवारहरु (निर्विरोध भैसकेकाहरूसमेत),निर्वाचन समितिका पदाधिकारीहरु,न्यूयोर्क आसपास रहनु भएका सबै नेपाली सामुदायिक संघ,संस्थाका प्रतिनिधिहरु,अमेरिकाका विभिन्न शहरबाट संचालित सबैखाले मिडियाका सबै सहकर्मी पत्रकार मित्रहरु,नेजाका सदस्य एवं शुभेच्छुक,एनआरएन अमेरिकाका बारे चासो राख्ने आम शुभेच्छुक एवं यसका सदस्यहरूलाई चुनावको पूर्व सन्दर्यामा निम्न मिति,समय र स्थानमा आयोजना गर्न लागेको तातो बहस कार्यक्रममा सहभागी भैदिनु हुन आयोजक नेपाल अमेरिका पत्रकार संघ (नेजा) यसै सूचनामार्फत हार्दिक आग्रह गर्दछ ।

कार्यक्रममा सबैको सहभागिताको अपेक्षासहित,

कार्यक्रम: एनआरएन अमेरिकाका उम्मेदवारहरूसंग सार्वजनिक संवाद र बहस

मिति : मे ३१,२०१४ शनिवार

समय: दिनको ठीक ३:०० (तीन) बजे

स्थान : शेपा किट्टूगको हल,ज्याक्सन हाइट न्यूयोर्क

41-01 75th Street, Elmhurst, NY 11373

सम्पर्क:

ओला आचार्य (महासचिव एवं कार्यक्रम संयोजक) [720 326 5560](tel:7203265560)

शिव विष्ट (उपाध्यक्ष) [443 927 6456](tel:4439276456)

आडिरिड शेपा (सल्लाहकार) [347 741 1522](tel:3477411522)

भुपेन्द्र थापा (क्षेत्रीय संयोजक) [347 241 5577](tel:3472415577)

मधुकर अधिकारी (सदस्य) [917 412 6915](tel:9174126915)

तेम्वा दोङ्गवा ह्योल्मो (सदस्य) [646 239 4985](tel:6462394985)

विषय सूचि ०:

 आफ्नो कुरा

- ▶ अन्टारियो प्रान्तमा चुनावको महाभारत र पोर्न स्टार मेयरको दौडमा
- ▶ गोखाल्याण्ड पाउने आसमा अनेपाली लाई मत

यस पटकको अभिव्यक्तीहरु

- ▶ बुद्ध तिमी फेरी आउन : स्वीकृति घिमिरे, टोरोन्टो
- ▶ कविता : रमण घिमिरे, काठमाडौं
- ▶ कविता : डा. भोजराज घिमिरे, काठमाडौं
- ▶ समुद्र र माछा : देश सुब्बा, हङ्कङ्ग
- ▶ एण्डमियोन - जोन किट्स अनुवाद - डा. अनुप श्रेष्ठ, लण्डन

समाचारहरु :

- ▶ क्यानाडाको राजनीतिमा नेपाली ठिटोको उम्बेदवारी
- ▶ टोरोन्टोमा बुद्ध जयन्ती सम्पन्न
- ▶ प्रमोद खरेलको सांगीतिक साँझ टोरोन्टोमा सम्पन्न
- ▶ टोरोण्टोमा संस्थागत अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न
- ▶ थोरै कमाई गर्नेहरुका लागि जस्तो बैंकिङ सेवा
- ▶ चित्लाङ्ग साहित्यिक यात्रा सम्पन्न
- ▶ अमेरिकामा अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली नारी लेखन मंचको स्थापना
- ▶ जिबा लामिछानेको नेतृत्वमा एनआरएनको भाषा, साहित्य संस्कृति हेर्ने टास्क फोर्स गठन
- ▶ एएनएमा रोजगार मेला
- ▶ डिसीको बुद्ध जयन्तीमा राजदूतावासको उद्दीपन
- ▶ सिर्जना उत्सवमा ममताको "मनका कुरा"
- ▶ टोरोन्टोको पानीमा आईरनको मात्रा बढी
- ▶ कोमागाता मारुको एक सय वर्ष
- ▶ प्रवासी नेपाली साहित्य पुरस्कारबाट स्वदेशी साहित्यकारहरु पुरस्कृत
- ▶ भारतमा नेपाली भाषा खतरामा छ
- ▶ बबा रामदेव र नेपालको चिनी कारखाना
- ▶ डेनभरमा एन्म तथा नासाको दशौं वृहत् साहित्य सम्मेलन हुने

▶ अलिखित तथ्य : वैदेशिक रोजगारीमा प्रत्येक महिना ७२ जनाको मृत्यु

▶ जापानको लिङ्ग जात्रा : एउटा पराम्पराको निरन्तरता

▶ कतारमा कामदारका लागि जनस्वास्थ्य सम्बन्धी गोष्ठी सम्पन्न

▶ ४९९९ नेपालीलाई एकैपल्ट ग्रीनकार्ड !

❖ लेख, रचना र विचार

*भयवादीय बाल मनोविज्ञानको प्रयोग

घर किन्तु एउटा चाहना हो भने घर किनाउनु कला हो

त्यो कला अनुभवीसंग मात्र हुने गर्दछ ।

उचित र व्यवसायिक सल्लाहको लागि सम्झनुहोस्

मदन (माइक) खेत्री क्षेत्री, ब्रोकर
टोरोन्टो रियल ईस्टेट बोर्ड सदस्य

सम्पर्क : २४ घण्टा पेजर सेवा : १८८८-१७३-६२९०

❖ आफ्नो कुरा

❖ अन्टारियो प्रान्तमा चुनावको महाभारत र पोर्न स्टार मेयरको दौडमा

अहिले अन्टारियो प्रान्तमा चुनावको महाभारत चलिरहेको छ । अल्पमतको लिवरल सरकारलाई २०१४ को बजेट प्रस्तुत गर्दा सहयोगी दलका रूपमा देखा परेको एन.डि.पी. (नेसलन डेमोक्रेटिक पार्टी) ले विश्वासको विपरित मतदान गरेपछि अल्पमतको सरकार ढलेर मध्यावधी चुनाव घूँसणा गर्नु परेको थियो । आउदो १२ जुनमा सम्पन्न गरिने यस चुनावमा लिवरल, कन्जर्मेटिभ र एडिपीका बीच नै भिडन्त हुदै छ । अहिले तीनै दलले जनता सामु आश्वासनको मीठो प्योक्ज लिएर उपस्थित जनाउदै आएका छन् । लिवरलका नेतृ व्याथारिनले अबकासपछिको आय सुरक्षाको र्यारन्टी दिवै प्रान्तमा व्यक्तीगत लगानि भित्रयाएर रोजगारी बढाउने

बताउछिन् भने कन्जर्भेटिभका नेता टिम हुडुकले दस दाख रोजगार बढाउने चुनावी पुलाव बाडै हिडेका छन् । त्यस्तै एन्डिपीकी नेतृ एन्ड्रु हवर्थले गालीको इन्स्युरेन्सलाई १५ प्रतिशतले कम गराएर प्रान्तीय जनतालाई राहत दिने योजनाका बारेमा प्रकाश पारेकी छिन् ।

अर्कोंतिर अक्टुबरमा टोरोन्टो महानगरपालिकाको मेयरको चुनावको गर्मी पनि विस्तारै बढौदै गएको छ । विश्वभरीनै चर्चाका नायक बनेका वर्तमान मेयर रबै फोर्डसहित केन्द्रिय राजनीतिको स्वाद चाहेर स्थानीय राजनीतिमा आउन थालेका ओलिभिया चाहूँ, जोन टेरी अनि महानगरपालिकाको सभासदबाट मेयरको दौडमा सामेल भएकी क्रेन स्टन्ज र डेवीड सानाचीसंगै यसपटक विश्वकै उत्कृष्ट पोर्न स्टारका रूपमा परिचय गर्दैआएकी निक्की बेन्च पनि दोडमा सामेल भएकी छिन् । आफुलाई कामुक मेयरकको उम्बेदवार भनेर परिचय गर्दै आएकी निक्कीको स्थाई घर टोरोन्टोको इटोविकोमा भए तापनि उनी बढी समय लसएन्जल्समा पोर्न चलचित्रको छायाइकनमा व्यस्त रहने गर्दैन ।

❖ गोखाल्याण्ड पाउने आसमा अनेपाली लाई मत

भारतमा जनता पार्टीको जीतसंगै दार्जिलिङ्गमा विजय उत्सवको जुलुस निस्किएको थियो । नेपाली भाषीहरुको बाहुल्य रहेको दार्जिलिङ्गबाट पंजाबीभाषी बाहिरका उम्बेदवारले जित्नु पनि विशेष रूपमा हेरिन थालिएको छ । भारतको पश्चिम बंगालका पर्ने दार्जिलिङ्गसंगै कालिबुङ्ग, डुवर्स आदि स्थानमा परापूर्वकालदेखि नै बसोबास गर्दै आएका नेपालीहरुले असीको दशकदेखि नै आफ्नो भाषा संस्कृतिको पहिचानका लागि बेरलै राज्यको माँग गदै आएका थिए । सुभाष घण्टिले पश्चिम बंगालको तत्कालीन बाम सरकारसंग सम्झौता गरेर आन्दोलन बीचमै तुडाई दिएर सरकारी सुविधामा सुखभोग जीवन विताउन थाले । त्यसपछि आन्दोलनको जिम्मा गोखार्जनमुक्ती मोर्चाको काँधमा आएपछि बेरलै राज्यको माँग गर्दै गरिएको आन्दोलनले विस्तारै गति लिए गएको छ । गोखार्जनमुक्ती मोर्चाको समर्थन गर्दै बेरलै राज्य पाउनका लागि भरतीय जनता पार्टीले सहयोग गर्दै आएको छ ।

भर्बर सम्पन्न भएको संसदीय चुनावमा भरतीय जनता पार्टीका एसएस आलुवालियाले दार्जिलिङ्गबाट विजय हासिल गरेका छन् । उनलाई गोखाल्याण्ड आन्दोलनको अगुवाई गरिरहेका गोखार्जनमुक्ति मोर्चाले गरेको थियो । यसअघि उक्त क्षेत्रबाट मोर्चाका समर्थक रहेका वि.जे.पी.का जसवन्त सिंहले चुनाव जितेका थिए । केन्द्रमा काग्रेसी सरकार र राज्यमा तृमुल काग्रेसको सरकार रहदा मोर्चाको आन्दोलन र गोखाल्याण्डको माँगको कहिल्यै समर्थन गरेको थिएन । त्यस्तो अवस्थामा भरतीय जनता पार्टीको समर्थन सधैनै मोर्चाको आन्दोलनलाई रहेकोले मोर्चाले भरतीय जनता पार्टीका अनेपाली नेतालाई नेपाली बाहुल्यता रहेको क्षेत्रबाट जिताउदै आएको थियो । यसपटक पनि भरतीय जनता पार्टीका नेताले जित्नु र केन्द्रमा पनि भरतीय जनता पार्टीको बहुमत रहेकोले मोर्चाले एकप्रकारको विश्वास लिएको छ । नव निर्वाचित सांसद आलुवालियाले दार्जिलिङ्गवासीलाई संसदमा गोखार्जनको मुद्दालाई अगाडि बढाउने विश्वास दिएका छन् । यस क्षेत्रबाट तृमुल काग्रेसको टिकट पाएर चुनाव लडेका चर्चित फुटबल खेलाडी भाइचुङ्गले नेपालीहरुबाट भोट पाएका थिएनन् । अब चाहैनै गोखार्जनमुक्ती मोर्चाकोले नयाँ कार्यक्रमका साथ चार

दशकअघिदेखि शुरु भएको र सयौं नेपालीहरुले बलिदान दिएको भारतीय नेपालीहरुको जातीय आन्दोलनले सफलता पाउने गोखाल्याण्डको नामबाट नेपाली भाषीको वेगलै राज्य हुने र शहीदको सपना हुने विश्वास भारतीय नेपालीहरुको रहेको छ ।

¤ यस पटकको अभिव्यक्तीहरु

टोरोन्टोमा बुद्ध जयन्तीको उपलक्ष्यमा आयोजित बाल कविता प्रतियोगितामा दोस्रो भएको कविता

¤ बुद्ध तिमी फेरी आउन

स्वीकृति घिमिरे, टोरोन्टो

आउ बुद्ध फेरी धरतीले तिमीलाई खोजी रहेछ

हिंसाको त्रासदीले संसारमा अशान्ती जागेको छ

त्यसैले बुद्ध ---२

विन्ति छ धरतीमा तिमी फेरी आउ न

शान्तीको एक थोपा अचुक औषधी लिएर आउन

जीवन प्रतिको आफो हक दावी गर्नेहरुको पक्षमा

दुख हरणको अर्को शत्रु खोजेर आउ ---२

स्वागतमा एक अङ्चुली सेता फूल लिएर

शान्तीको निमित्त तिम्रे पञ्चशिल प्रण लिएर

(हामी तिम्रै जन्मभूमी लुम्बिनीमा पर्खी रहेछौं

तिम्रो पूर्नवतारको प्रतिका गरीरहेछौं) २

अनन्त भौतिक सुखको अहंकार

डढाएको मानिसको शन्य मस्तिष्कलाई

अज्ञात हरणको मलम लिएर आऊ

सर्वजन सुखायको दर्शन लिएर आऊ

शान्तीको थोपा अमृत लिएर आऊ ---२

¤ कविता

रमण घिमिरे, काठमाडौं

तिमी गएपछि मलाई यस्तो लाग्यो

मानौं मेरा सारा खुसीहरु पनि

तिमीसँगै गए छन्,

सपनाजस्तो तिमी आयौ भन्नु पनि

दौडँदै तिमीलाई भेट्न

बस बिसौनी पुग्नु पनि

तिमो यात्रा बोकेको बस हिँड्नु पनि

एकैचोटि भयो

अहिले मलाई तिमो

वियोगपीडाभन्दा पनि
तिमीलाई विदाइको हात हल्लाउँन
सास फुलुन्जेल कुदेर जाँदा पनि
तिमीलाई देखाउन नसकेकोमा
तिमीप्रतिको साँचो समर्पणको
पछुतो छ ।

🍁 कविता

डा. भोजराज घिमिरे, काठमाडौं

बुद्ध जयन्ती, २०७१ को उपलक्ष्यमा शुभकामनासहितः

जगतभरि शान्ति छर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म,
सबै द्वन्द्व अन्त्य गर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म ।

भेदभावको अन्त्य गर्दै हरेक मन-मस्तिष्कमा,
अहिँसाको ज्योती भर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म ।

आफ्ना कारण अरुलाई असहज भो भनेदेखि,
बरु आफै ठाउँ सर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म ।

सबै समान पार्ने नाममा गरिएका सबै खाले,
हिंसा शब्दैसित डर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म ।

साम,दाम, दण्ड,भेदजस्ता अश्व प्रयोग गरी,
मार्ने खोजदा नि नमर्ने फेरि बुद्ध खोजदैछु म ।

🍁 समुद्र र माछा

देश सुब्बा, हङ्कङ्क

हौ समुद्र म तिमो टाउकोमा टेकेर उभिन्छु
तिमी छटपटिन्छौ छालहरूमा
छटपटिन्छौ ज्वारभाटामा र सामुद्रिक धारहरूमा

घामले डढेर छाला

असली माछा जस्तै टल्किन्छ

समुद्र म तिमो ढाँडमा खेलेर हुर्क
तिमो हुरीबतासले कस्यो मेरो शरीर
शरीरको पानी पनि तिमो हो
तिमो सासले फुकेर मेरो सास भरियो
अब खेल्दै खेल्दै टाढा टाढा जान सक्छु
पहाडको खोला तर्न सक्छु
हिमालयको पानी छुन सक्छु

मलाई फूल फुलेको हेर्न मन लाग्छ
बगैँचाको फूलभन्दा जंगली फूलको बास्नामा रमाउँछु
जंगली फूलमा स्वतन्त्रताको हावा हुन्छ
घरका फूलहरू घरकै हावामा कैद हुन्छन्

खेल्दै खेल्दै संसार घुमें
समुद्रबाटै संसार हेरें
चट्टानले फुटेका पहाडहरू
खडेरीले डढेका पाखाहरू
भोकले चेपिएका पेटहरू
अहो समुद्रको पानी त
आँसुको तलाउ पो रहेछ

रोएर बगेका आँसु यहाँ थुप्रिन्दोरहेछ
साहै दुःखेका आँसु जम्दोरहेछ
मैले ती जमेका हिँडङ्का पहाड हेरें
पहाडभित्र दबेका हिँचिहान देखें
भक्कानो फुटेर आयो
कसरी प्राणी दबिन्दोरहेछ चिहानमा

म कुनै सन्यासीजस्तो
कुनै योगी महायोगीजस्तो
ढोंगहरूले भरिएर हिँडेको थिएन
न म कुनै आडम्बर सेलाउन हिँडेको थिएँ

मभित्रको हिँड त मसितै छ

मभित्रको पहाड पनि मसितै छ
मलाई यस यात्रामा
मानिसको स्वार्थले भरिएको देशभन्दा
चराको देश मन पर्यो
भरुरु उडेको चरा हेरे

म पनि चराजस्तै उड्न खोजें
म उडन सकिनँ
किनाराको पर्खालभित्र
अगलो अगलो पहाडहरूको चौकीदारीमा
मेरा हात खुट्टा समुद्रको पानीले बाँधिएको रहेछ
समुद्रको पानीले बाँधिएर म समुद्रमै कैद रहेछु
मान्छेले आरिस गरेको जस्तो स्वतन्त्रता मसित रहेनछ
हामी समुद्रको प्राणीभन्दा कता हो कता
स्वतन्त्र मान्छे हुँदारहेछन् ।

अधिल्लो अंकमा अनुवादकको नाम अन्यथा हुन गएकोले क्षमायाचनासहित पूर्ण प्रकाशित गरिएको हो ।

एण्डमियोन

- जोन किट्स

एण्डमियोन - जोन किट्स अनुवाद - डा. रुपक श्रेष्ठ, बेलायत

भाग: १

एक चिजको सुन्दरताले दिन्छ आनन्द सँझैभरि :

घट्टैन सुन्दरता सौन्दर्यको
बरु त्यो सौन्दर्यता बढै जान्छ बढै जान्छ
तर बिलाउँदैन कहिल्यै शुन्यतामा
बरु दिन्छ सुन्दर शान्त संगती
अनि मिठो सपनाले भरपुर
स्वस्थ र सन्तोषी प्रश्वासहरु
सजाई रहनु छ
जीवनका प्रत्येक क्षणहरूलाई
फूलैफूलको मालाले
यो धरतीसंग बाँधिराख्न मनलाई
त्यो कुनै सम्भावित संशयपूर्ण समयमा
जब मान्छेहरूले हराउनेछन
यी अमुल्य मानबिय सम्बेदनाहरु

निश्पट्ट अँध्यारोले
 ढपकै ढाकेर ऐठन गरेको बेला
 हो, यी सबका बावजुद पनि
 हुरीले झीं हटाउने छ
 मनहरुको त्यो कालो बादल
 उदाउने छ सुर्य फेरि
 अनि टहटह लाग्नेछ जून
 नयाँ र पुराना रुखहरुले
 फेरि पालुवा हाल्नेछन र शितल दिनेछन
 घना जंगलको भिराला पाखाहरुमा
 फुल्न थाल्नेछन् सुगन्धित भुईचम्पाहरु
 रमाउंदै लुकाएर शितलता
 आफ्नै पातका छहारीहरुमा
 बैशाखको उखर्माउलो गर्मीमा पनि
 ढकमक्क फुल्नेछन र
 बासना छेरेर हटाउनेछन्
 हाम्रा दूर्भाग्यहरु
 अनि
 अलौकिक अटुट अमृत धारा खन्याएर
 अमरत्वले नुहाई दिनेछन /

क्रमसः

(अनुबाद - डा. रुपक श्रेष्ठ, बेलायत, ८ मे २०१४)

❖ समाचारहरु :

❖ क्यानाडाको राजनीतिमा नेपाली ठिटोको उम्बेदवारी

क्यानाडाका नेपालीहरुको आगमनको इतिहासले आधा शताब्दी भन्दा बढीको समय काटी सकेको छ र आजको अनुमानित तथ्याङ्क अनुसार क्यानाडामा पन्थ हजारको हाराहारीमा नेपालीहरु बसोबास गरेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी नेपालीहरु पाँच हजारको हाराहारीमा विशाल टोरोन्टो क्षेत्रमा रहेको मानिन्छ । त्यही टोरोन्टोमा क्यानाडा प्रतिष्ठित नेपालीका रूपमा परिचित आफै वित्तीय परामर्श दिने व्यवसाय गर्दै आउनु भएका टोरोन्टोका लागि अवैतनिक महावाणिज्य दूत डा. कुञ्जर शर्मा चार दशकभन्दा बढी समयदेखि बस्दै आउनु भएको छ । डा. शर्मालाई उत्तर अमेरिकामा नचिन्ने विरलै होलान । ए.एन.ए बाट लिएर एन.आर.एन. को स्थापनामा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने डा. कुञ्जर शर्मा साठीको दशकमा क्यानाडा आउनु भएको थियो र त्यसपछि यही अध्ययनसँगै घरजम गरेर बसोबास गर्दै आउनु भएको छ । वहाँको एकमात्र सन्तान ३२ वर्षीय बेब्जामिन शर्मा यसपटक टोरोन्टोको ट्रिनिटी-स्पाडायना क्षेत्रबाट सत्ताधारी दल कन्जर्भेटिभ पार्टीका तर्फबाट यही ३० जुनमा सम्पन्न हुने उपचुनावमा प्रत्यासी बनेका छन् । वहाँको प्रतिष्पर्धा ए.डि.पी. का जो क्रेसी र लिबरल दलका आडम भनसँग हुँदैछ ।

नेपाली समुदायसँग श्री बेज्जामिन शर्माको सम्बन्ध सानैदेखि गाँसिदै आएको छ । नेपालीसमुदायका प्रतिष्ठित समाजसेवीका रूपमा परिचित डा. कुञ्जर शर्माको नेपाली कार्यक्रमको प्रायःजसो कार्यक्रमहरूमा नेपाली टोपी लगाएर उपस्थित हुने गोरो केटो आज नेपाली समुदायको प्रतिनिधित्व गर्दै क्यानाडाको संसदीय चुनावमा प्रत्यासी बनेका छन् । एउटा जेहेन्दार विद्यार्थीका रूपमा रहदै आएका बेनले रुनमेन स्कूल अफ मेनेजमेन्टबाट ग्रेजुएसन गरेपछि आफ्नो अध्ययनलाई निरन्तरता दिई उनले प्रिन्सटन युनिभर्सिटीबाट Slavic Linguistics को अध्ययन पुरा गरेका छन् भने **हार्वर्ड युनिभर्सिटीबाट २००७मा** Russian Area Studies मा स्नाकोत्तर गर्नु भएको देखिन्छ । त्यसपछि टोरोन्टो विश्वविद्यालयबाट एम.बि.ए. सोही विद्यालयबाट कानूनको अध्ययन गरेको देखिन्छ । उनलाई एक शिक्षित युवा उम्बेदवारका रूपमा हेरिदै छ ।

क्यानाडामा पहिलोपटक नेपाली समुदायबाट प्रतिनिधित्व हुने यस चुनावमा यहाँका नेपाली समुदायले रुचिपूर्वक परिवेक्षण गरीरहेका छन् भने समुदायबाट प्रचारप्रसार कार्यमा सहयोग पनि हुँदै आएको छ । स्पाइयाना क्षेत्र समुदायका हिसाबले विविध जातजातिका बासिन्दाहरूसँगै चिनियामूलका बासिन्दाको बाहुल्यता रहेको छ भने त्यसपछि अन्य समुदायका बासिन्दाहरू पनि बस्दै आएका छन् । यो क्षेत्र टोरोन्टोको मुटुमा पर्ने भएकोले यसलाई एक महत्वपूर्ण चुनाव क्षेत्रका रूपमा हेरिन्छ । राजनितिक हिसाबले यहाँ एन.डि.पी. अर्थात नेसनल डेमोक्रेसी पार्टीका उम्बेदवारले जित्दै आएको छ भने लिबरल दलले पनि यसअधिको चुनाव जित्दै आएको थियो । यसअधि यस क्षेत्रको प्रतिनिधित्व गर्दै चाईना मूलकी क्यानेडियन जुलिया चाङ्गले गर्दै आएकी थिईन भने उलने आफु यही अक्टुबरमा हुने टोरोन्टोका मेयरको प्रत्यासी बन्ने भएकोले उक्त संसदीय क्षेत्रबाट गत मार्चमा राजिनामा दिएपछि अहिले उपचुनाव हुँदैछ । २०११ म सम्पन्न चुनावमा यहाँ ९५,३६३ मतदाता रहेकोमा ६५,६११ म्त अर्थात ६८.८ प्रतिशत मतदान भएको थियो ।

बेनको उम्बेदवारीसँगै नेपाली समुदायमा उनको पक्षमा चुनावी लहर त्याउन नेपाली समुदायको भूमिका महत्वपूर्ण रहने छ । बेनको जितसँगै क्यानाडामा नेपालीहरूको सही पहिचान हुने विश्वास नेपाली समुदायले गरेको छ । दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (सार्क) को संस्थापक राष्ट्र भएर पनि क्यानाडामा भारतीयहरूको बाहुल्यता भएकोले सार्कको कार्यक्रममा नेपालको प्रतिनिधित्व नभएको बराबर नै हुने गर्दछ । त्यस्तै भारतपछि श्रीलङ्का (तामील), पाकिस्तान र बाङ्लादेशको जनसंख्या पनि बढी रहेकोले उनीहरूको समुदायबाट पनि जनप्रतिनिधि रहदै आएकोले ती राष्ट्रहरूको पहिचान पनि क्यानाडामा भिजिबल माइनरिटीका रूपमा रहदै आएको छ । त्यसैले बेनको उपस्थितिले नेपाल र नेपालीको अस्तित्व बनाइ राख्नमा ठूलो टेवा मिल्ने विश्वास गर्न सकिन्छ । एक अर्थमा बेनको चुनाव अभियान नेपाली समुदायका लागि अग्नी परीक्षा सरह बन्दै गएको छ । यहाँ अवस्थित नेपाली संस्थाका अविभावकका रूपमा रहदै र सहयोग गर्दै आएका डा. कुञ्जर शर्माको सहयोगमा धेरै हातहरू अगाडि बढ्दै गएका छन् ।

युवा समुदायको प्रतिनिधित्व गर्दै नयाँ जोश र जागरका साथ अगाडि बढीरहेका बेनको चुनावी प्रचार प्रसारमा युवा समुदायले विशेष पहल गरिरहेका छन् । घर दैलो कार्यक्रमका माध्यमबाट बेनले आफ्नो भूमिका र अटवा सरकारको समर्थनमा जनचाहना अनुरूप काम गर्दै जाने मतदाताहरुको विश्वास जित्दै गईरहेका छन् ।

**BENJAMIN
SHARMA**
For Trinity-Spadina

टोरोन्टोमा बुद्ध जयन्ती सम्पन्न

विशाल टोरोन्टोमा नेपालको धरोहर एशियाको तारा गौतम बुद्धको जन्मजयन्ती मनाउने परम्पराको थालनी तत्कालीन पि.एन.सि.सि. नामक संस्थाले प्रभातफेरीका साथ २००५ मा शुरु गराएको थियो । यसैलाई विगत केही वर्षदेखि कन्सर्न नेपाल, क्यानाडा नामक संस्थाले विविध कार्यक्रमका साथ निरन्तरता दिई आएको छ । बुद्ध नेपालमा जन्मेका हुन भनेर प्रायःजसो हामी नेपालीहरुले आआफ्नो सामाजिह संजाल फेसबुकमा समेत राखेका छौं । यसको आभाष दिलाउन नेपालबाहिरका संघसंस्थाले बुद्ध जयन्ती मनाउने क्रममा बुद्ध नेपालमा जन्मेका हुन भनेर लेखिएका प्ले कार्डहरु बोकेर च्याली निकाल्ने गर्दैन् । यही परम्परालाई टोरोन्टोमा कन्सर्न नेपालले निरन्तरता दिई गत मे १८ का दिन विहान प्रभातफेरीबाट शुरु भएको बुद्ध जयन्तीको कार्यक्रम त्यसपछि प्रतियोगितात्मक रनिङ्ग शिल्ड भलीबल प्रतियोगिता र बाल कविता प्रतियोगितामा पुरस्कृत कविताहरुको वाचन कार्यक्रम रहेको थियो । तर मौसमको खराबीले गर्दा भलीबलको फाईनल खेल सम्पन्न हुन सकेन ।

कार्यक्रमको थालनी क्यानाडाका लागि नेपाली कार्यबाहक राजदूत दिलिप पौडेल, टोरोन्टोका अवैतनिक महावाणिज्यदूत डा. कुञ्जर शर्मा, एन.आर.एन.ए. का अमेरिकाका क्षेत्रीय संयोजक नवराज गुरुङ र २५५५८ औं बुद्ध जयन्ती समारोहका संयोजक डा. तुलसी धरेलले संयुक्त रूपमा शान्ती च्यालीको थालनी रिबन काटेर शुरु गराएका थिए । टोरोन्टोको डण्डास स्क्वायरबाट बुद्धको सन्देशसहित २५५८ औं बुद्ध जयन्ती अंकित तुलका साथ उल्लेखनीय नेपाली समुदायको उपस्थितिमा चर्चित पप गायक धिरेन राईसहितको च्याली वेलेस्ली पार्कमा गएर टुङ्गाएको थियो ।

च्यालीपछि भेला भएका समुदायकावीच चर्चित पप गायक धिरेन राईलाई कन्सर्न नेपालले बुद्ध र शान्तीको सन्देश फिजाउने कार्यका लागि टोरोन्टोका अवैतनिक महावाणिज्यदूत डा. कुञ्जर शर्मा र चन्द्र राईले संयुक्त रूपमा प्रमाणपत्रसहित सम्मान गर्नु भएको थियो । सोही अवसरमा बाल कविता प्रतियोगिताका विजयी बाल कविहरुलाई टोरोन्टोका अवैतनिक महावाणिज्यदूत डा. कुञ्जर शर्माको सौजन्यबाट प्राप्त कुञ्जर शर्मा बाल काव्य पुरस्कारबाट प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय, तृतीय पुरस्कार पाउने बाल कविहरु एनी भटटराई, स्वीकृति घिमिरे र प्रकृति खनाललाई क्रमशः १५०, १०० र ५० डलरसहितको नगदसहित प्रमाणपत्र वितरण गरिएको थियो । यस पटकको युद्ध जयन्ती समारोह

कार्यक्रमका संयोजक डा. तुलसी धरेल रहनु भएको थियो ।

प्रमोद खरेलको सांगीतिक साँझ टोरोन्टोमा सम्पन्न

टोरोन्टोवासी हामी नेपालीको प्रस्तुतिमा हामी नेपाली सांगीतिक साँझ कार्यक्रमको नामबाट गत आईतवार १८ मेरा दिन टोरोन्टोमा सांगीतिक कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । नेपालबाट आउनु भएका आधुनिक गायक प्रमोद खरेलको नामबाट आयोजना भएको यस सांगीतिक साँझ कार्यक्रममा यहाँका स्थानीय चर्चित लोक गायक बुद्धिसागर वस्याँलसँगै नेपालबाट क्यानाडामा सांगीतिक भ्रमणमा रहेका पप गायक धिरज राईको पनि उल्लेखनीय प्रस्तुति रहेको थियो । उल्लेखनीय दर्शकहरुको उपस्थितिमा यी तीन गायकहरुकासाथै स्थानीय कलाकारहरुले उत्कृष्ट नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए । नेपाली परिकारहरु मम, छोइला आदि खाने कुराहरुको समेत व्यवस्था गरिएको सांगीतिक साँझ कार्यक्रमको आयोजना हामी नेपालीहरुको नामबाट हामी नेपालीहरुले गरेका थिए ।

टोरोन्टोमा संस्थागत अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

गत शनिवार टोरोन्टोमा एन आर एन क्यानडा, नेपाली दुतावास क्यानडा र अवैतनिक नेपाली महाबाणिज्यदुतको संयुक्त आयोजनामा महाबाणिज्यदुतको कार्यालय टोरोन्टोको संयुक्त आयोजनामा नेपालमा काम गरिरहेका संस्था तथा व्याकितहरुविच अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । एन आर एन क्यानडाका अध्यक्ष अनिल थापाको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा विभिन्न क्यानेडियन गैरसरकारी संस्थाहरुले आफ्नो संस्था र संस्थाले नेपालमा गर्दै आइरहेका कामको वारेमा जानकारी दिएका थिए । उनिहरुले सहकार्यमा जोड दिई संस्था तथा व्यक्तिले गर्न सानो सहयोग र योगदानले पनि लक्षित समुदायमा ठुलो परिवर्तन आउने बताएका थिए ।

कार्यक्रममा सन फार्मरका जेसन ग्रेले नेपालमा सोलार इनर्जिका क्षेत्रमा काम गरिरहको जानकारी दिए । त्यस्तै वेल नेपालका डेविड वाल्टनले महिलाहरुको शसकितकरण र अनौपचारीक शिक्षामा काम गरेको बताए । द माइटी पेनकी केट बाविक ले विद्यार्थीहरुको शृजनशिलता अभिभूद्धीका लागी नेपालका विभिन्न विद्यालयहरुमा वर्षनि कथा लेखन कार्यक्रम र एस.सि.ए.आइ. का नाडा टुटाले विपन्न बालबालिका हरुको शिक्षाका लागी काम गरेको बताए । त्यस्तै नेपाल एविलिटीकि इडिट एन.डी.ले अपांग शसकितकरण तथा एनसेप का सन्दिप केमभवीले युवाहरुको नेतृत्व विकास तथा शिक्षा, टोनी एम ले पानिको श्रोत संरक्षण, नेपालको पुर्वी क्षेत्रमा हुस्सुबाट पानी निकाल्ने नया खालको कार्यक्रम संचालन गरेको जानकारी गराएका थिए । वुमन लवर्स जोइनिड ह्यान्डस कि रजनी कार्कीले कानुनी क्षेत्रका महिलाहरुलाई सहयोग गरेको जानकारी दिईन । कार्यक्रममा नेपाली संस्थाहरुका तर्फबाट नेपालीज क्यानेडियन कम्युनिटी सर्भिसेजका चेयरपर्सन अन्जनी भट्राई, हेरिटेज सेन्टरका चेयरपर्सन डा. हरि गुरुंग, लगायतले संस्थाको वारेमा जानकारी दिई सहकार्यतामा जोड दिएका थिए ।

क्यानडाका लागी नेपाली कार्यबाहक राजदूत एवं चार्ज डे अफेर्यर्स दिलिप पौडेलले विभिन्न संस्थाहरुले नेपालमा गरेका कार्यक्रमको प्रसंशा गर्दै अन्तरक्रिया कार्यक्रमबाट आफु प्रभावित भएको बताए । एन आर एन ए का सल्लाहकार डा. कुन्जरमणि शर्माले नेपाल र नेपालीको विकासमा क्यानेडियन सहयोग उल्लेख्य रहेको बताए । एन आर एन क्यानडाका महासचिव तुलसी सापकोटाले संचालन गर्नुभएको कार्यक्रममा संस्थाका तर्फबाट अध्यक्ष थापा, उपाध्यक्ष रामहरी खड्का, सचिव विरेन्द्र लम्साल, सदस्य तथा मेन्टरसिप संयोजक डा. तुलसी धरेल, सल्लाहकार डा.राधा वस्नेत, कानुन समितिका सदस्य केदार बस्नेत, संचार तथा प्रकासन समितिका सदस्यहरु जयराम गौतम र भवि न्योपाने तथा निवर्तमान एनसिसि सदस्य राम पौडेलको सहभागीता थियो । नेपाली समुदायसंग नेपालमा काम गरिरहेका क्यानेडियन संस्थाको सम्बन्ध विस्तारमा यस्ता कार्यक्रमको प्रभावकारी भुमिका रहने भन्दै सहभागीहरुले कार्यक्रमको प्रसंसा गरेका थिए । (दिपक गौतम)

❖ नेपाली आकाश द्वारा मुक्त कमैयाका बालबालिकाहरुको लागि कैलालीमा पाठशाला निर्माण

डिसी महानगर क्षेत्रमा गत बर्ष स्थापना भएको गैर मुनाफा सामाजिक संस्था नेपाली आकाशले कैलाली जिल्लामा मुक्त कमैयाका बालबालिकाहरुका बिद्यालय निर्माण गरि दिएको छ । गत बर्ष समुद्घाटन गरेकै दिन कैलालीमा पढन नपाएका मुक्त कमैयाका छोराछोरीहरुको लागि पविक पाठशाला बनाउने प्रतिबद्धता जनाए अनुसार एक बर्ष नबितै पाठशाला निर्माण गर्न सकेकोमा हर्ष व्यक्त गर्दै आउदो जुनको दोश्रो हप्तामा हस्तान्तरण गरिने कुरा संस्थाका अधक्ष्य नरेश उप्रेतीले बताए ।

उक्त बिद्यालय कैलाली जिल्लाको टिकापुर नजिक जोशीपुरमा रहेको बताउदै अमेरिकाबाट दिन सक्ने र नेपालबाट पाउने भन्ने आशा गरेकालाई सम्पर्क गराई दिने उद्देश्य रहेकोले कसैसंग सम्पर्कमा नरहेका र कुनै पनि सहयोग नपाएकालाई नेपाली आकाशले छनौट गरेको अधक्ष्य उप्रेतीले बताए । संस्थाका मुख्य कार्यकारी अधिकारी रंजन के. सी.भन्छन संस्थाको मुख्य उद्देश्य आर्थिक हिसाब किताब पारदर्शिता राख्नु रहेकोले भवन निर्माणमा लागेका सम्पूर्ण भरपाई तथा बिजक पनि आफ्नो संस्थाको संजालमा राखिएको उल्लेख गर्दै हेर्न चाहनेले निशुल्क सदस्य बनि कहाँ, कति र के कामको लागि खर्च गरिएको भनि हेर्न सकिने बताए ।

बिद्यालयको शिल्यान्यास एक महिना अगाडी सकिएको जानकारी गराउदै उक्त कार्यक्रममा बिद्यार्थी तथा वरिष्ठ नागरिक द्वारा गरिएको थियो । शिक्षा मन्त्रालयको माप दण्ड अनुसार करिब १० लाखको लागतमा एक कोठामा पचपन्न जना अटाउने गरि निर्माण गरिएको हुनाले २ कोठे पविक पाठशालामा एक सय दस जना बिद्यार्थी पढ्न पाउने गरि निर्माण गरिएको अधक्ष्य उप्रेतीले बताए ।

उनले अगाडी थप जानकारी गराउदै पाठशाला निर्माणको लागि स्थानीय व्यक्तिहरूले निशुल्क श्रमदान गरेको बताए भने उक्त भवन निर्माणको लागि आर्थिक सहयोग अमेरिका, अस्ट्रेलिया, क्यानडा तथा कतारबाट पनि प्राप्त भएको जनाए । यो परियोजनाको लागि आर्थिक रूपमा सहयोग गर्ने चन्दा दाता तथा नैतिक रूपमा सहयोग गर्ने सबै पक्षलाई नेपाली आकाश परिवारको तरफबाट धन्यवाद दिएका छन् । आफु पनि नेपाल जुन महिनामा जाने तयारी गरि रहेकोले समयले साथ दिएको खण्डमा आफु नै गएर बिद्यालयलाई चाहिने डेस्क (मेज) तथा बेच्च(लेखानाधार) सहित हस्तान्तरण गर्न योजना रहेको बताए । (विजय थापा, भर्जिनिया)

❖ थोरै कमाई गर्नेहरुका लागि जस्तो बैंकिङ सेवा

कन्जर्मेटिभ सरकारले क्यानाडाका बैंकहरुलाई थोरै आय गर्नेहरुका लागि सस्तो वा मुक्त बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराउनका लागि अनुरोध गरेको छ । सरकारले आवहान गरेको यस योजनामा आठवटा बैंकहरूले सहमति जनाई सकेका छन् । अर्थमन्त्री जोय ओलिभरका अनुसार यस योजनाबाट

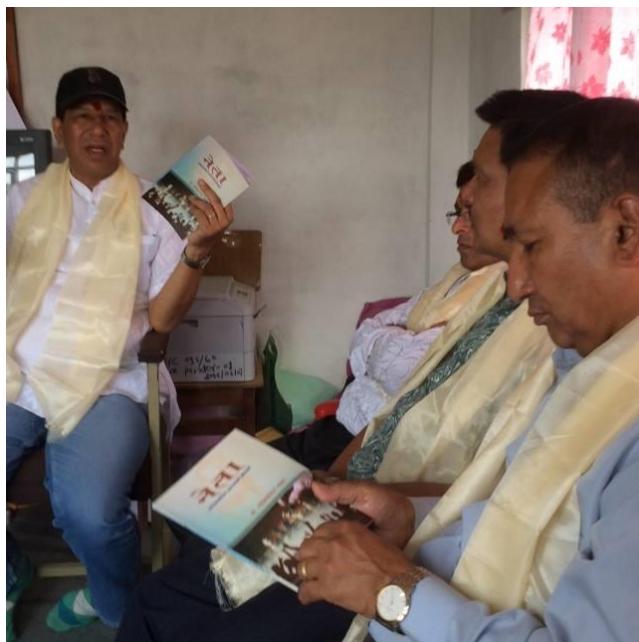
लगभग सत्र लाख क्यानाडावासीहरु आभान्वित हुने छन् । बैंकले साधारणतया बैंकमा खाता संचालन गरे वापत सबैभन्दा सस्तो मासिक ४ देखि ५ डलर लिने गर्दछ । यसरी उनीहरुले वर्षमा ५० डलरको बचत गर्न सक्ने छन् । यो रकमले एउटा साधारण परिवारका लागि एक हप्ताको खाचान्न किन्न सकिने जानकारी समेत मन्त्री ओलिभरले दिएका छन् ।

यसरी सस्तो बैंकइ सेवामा बैंक स्टेटमेन्ट, चेक लेखन र महिनामा दुईपटक बैंकमा गएर बैंकइ सेवा लिन सकिने छ । यो सेवाबाट विचार्थीहरु, सरकारी भत्ता तथा वेलफियरमा बस्नेहरु र निर्वाति पाएकाहरु र बृद्धहरु लाभान्वित हुने छन् । यो योजना आउदो जनवरीदेखि लागु हुने छ । सरकारले २०१३ मा गरेको आय निश्चित प्रक्रिया अनुसार २०,२०४ डलर भन्दा कम आय गर्नेहरुलाई कम आय गर्नेहरुको दायरामा राखिएको छ ।

चित्लाङ्ग साहित्यिक यात्रा सम्पन्न

गत जेठ ३ मा नेपाली वांगमयको सम्मानित विकासमा बिगत १६ बर्षदेखि क्रियाशील एपेक नेपालको आयोजनामा मकवानपुर जिल्लाको एतिहासिक स्थल चित्लाङ्ग बजारमा साहित्यिक यात्रा सम्पन्न भयो। राजधानीबाट करिव एक दर्जन साहित्यकारहरु सम्मिलित सो यात्रालाई स्थानीय हिमाली डाँफे युवा कलबले सहयोग गरेको थियो। यात्राको क्रममा कलबलो सभाकक्षमा क्यानडा निवाशी रंगकर्मी एबम साहित्यकार डा. गोबिन्दसिंह रावतको नाटक संग्रह "नेता" माथि चर्चा गरिएको थियो।

उक्त पुस्तक परिचर्चा कार्यक्रममा मध्युपर्कका प्रधान सम्पादक साहित्यकार श्री ओम रोदनले रावतको नाट्य यात्रा र रंगमञ्चीय योगदानको चर्चा गर्दै नाटक संग्रहमा संकलित नाटकहरुले वर्तमान समाजको सामाजिक तथा राजनैतिक अवस्थाको चर्चा हाँस्य व्यंगात्मक शैलीमा गरेको छ भन्नु भयो। वहाँले सडक नाटकमा नै विद्यावारिधी गर्नु भएका डा. रावतका सडक नाटकहरुले सामाजिक विसंगतिमाथि प्रकाश पाई नाटकका माध्यमबाट जनचेतना फैलाउने काम गरेको भन्नु भयो। एपेक नेपालका संस्थापक तथा साहित्यकार विश्व विमोहन श्रेष्ठले एपेकले आप्रवासी नेपाली साहित्यकारहरुका कृति प्रकाशन गरेर नेपाल र प्रवासको साहित्य रसाहित्यकारहरुका बीच सेतुको काम गर्दैआएको भन्नु भयो। कार्यक्रममा चित्लाङ्ग र काठमाडौंका साहित्यकारहरुका बीच काव्य गोष्ठी पनि सम्पन्न भएको थियो। -एपेक नेपाल)

अमेरिकामा अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली नारी लेखन मंचको स्थापना

साहित्यका विभिन्न विधाहरुको माध्यमवाट महिलाका हकहित र उत्थानमा सहयोग पुर्याउने अभिप्रायले अमेरिकामा साहित्यकार नीलम कार्की निहारिकको अध्यक्षतामा “अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली नारी लेखन मंच” स्थापना भएको छ । नवगठित कार्यकारी समितिमा भारती गौतम (अमेरिका) उपाध्यक्ष, सीता पाण्डे (अमेरिका) उपाध्यक्ष, सीता खरेल (अमेरिका) महासचिब, उषा जवाली (अस्ट्रेलिया) सचिब, निर्मला खड्का (ईजरायल) कोषाध्यक्ष, र सदस्यहरुमा क्रमशः आचार्य प्रभा (अमेरिका), गीता पन्थ (अमेरिका), ज्योति पौडेल (अमेरिका), नम्रता गुरागाई (अमेरिका), संगीता मरहठा (यु के), डा. शान्ति छेत्री (भारत), सीता सापकोटा (बेल्जियम), सुमित्रा पौडेल ‘आचल’ (ईजरायल), र सरु पोखरेल (नेपाल) } रहनु भएको छ । नेपालीहरु विश्वभरी छरिएर रहेको वर्तमान स्थितिमा नारीको ठूलो संख्या नेपाल वाहिर पनि भएकोले नारीलेखनलाई समेट्न यसप्रकारको संस्थाको आवश्यकता महसुस गरिएको हो/ संस्थाले विशेषगरी नारीजातीका सम्पूर्ण समस्यालाई सम्बोधन गर्ने छ । नारीवर्गका सामाजिक, धार्मिक र संस्कारगत अपन्यारा र उत्पीडनका बिषयहरुलाई साहित्यिक अभिव्यक्तिका माध्यमवाट नै समाजमा चेतना जगाउन प्रयास गर्ने संस्थाको मूल मन्त्र रहेको नव गठित संस्थाका महासचिब सीता खरेल द्वारा प्रेषित बिज्ञितमा जनाइएको छ ।

समाजको झन्डै आधा जनसंख्या नारी हुनु र बालबालिकाको पहिलो शिक्षक पनि नारी नै भएको तथ्यलाई ध्यानमा राख्दा एउटी नारी पिडित हुनु भनेको त्यो समाज पिछडिनु हो । यस सन्दर्भमा नारी चेतनाद्वारा मात्र समाजको विकास संभव भएकोले यो संस्थाले नारी समस्या संबोधनलाई प्राथमिकता दिएको हो । संसारभरीकै नारीले शिकार हुनु परेको वलात्कार बिषय माथि संस्थापनको पहिलो वर्ष आफ्नो लेखन र कार्यक्रमलाई केन्द्रित गर्दै आफ्ना साहित्यिक गतिविधिहरु संचालन गर्न निर्णय गरेको पनि बिज्ञितमा जनाइएको छ ।

नारीका समस्यालाई लिएर यसअघि पनि प्रसस्त लेखिएको छन् तर एउटै समस्या माथि सामुहिक लेखन संबोधन हुन सकेमा यसको आवाज निति निर्धारण तहसम्म समेत पुग्न सक्ने तथ्यलाई मनन गरि, एकपटकमा एउटा समस्या माथि केन्द्रित भई त्यो वर्षका लेखन, प्रकाशन र छलफल गरिने लक्ष्य राखिएको हो ।

नारीका समस्या समाधान र नारी चेतनाजस्ता विषयमा लेखिएका अन्यभाषाका पुस्तक नेपाली भाषामा अनि नेपाली भाषाका पुस्तक विश्वका अन्य भाषामा अनुवाद गर्न देखि लिएर वेला वेला नारी साहित्य सम्मलेन, गोष्ठि, अन्तर्क्रिया, रेडियो एफ एम र प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमहरुका साथै पुस्तक प्रकाशनजस्ता साहित्यिक गतिविधि सहित यो संस्था नेपाली साहित्यको नारी लेखनलाई एउटा नया दिशा प्रदान गर्न क्रियाशील रहनेछ । नारी समस्याहरु मध्ये हरेक बर्ष तोकिएको बिषयमा स्थलगत अध्ययन गरि त्यसवारेको पुस्तक लेखनको निर्मित 'फेलोसिपको' पनि व्यबस्था गरिने छ । उपरोक्त उद्देश्यहरु परिपूर्तिको लागि भविष्यमा अन्य देशहरुमा पनि मंचलाई बिस्तार गर्दै, च्याप्टर गठन गर्न योजना रहेको बिज्ञितमा उल्लेख छ ।

जिबा लामिछानेको नेतृत्वमा एनआरएनको भाषा, साहित्य संस्कृति हेर्ने टास्क फोर्स गठन

गेर आवशीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघका पुर्व अध्यक्ष जिबा लामिछानेको नेतृत्वमा भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदा हेर्ने उच्च स्तरिय टास्क फोर्स गठन गरेको छ । एनआरएन सचिवालय काठमाडौंको तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक राजेश रानाद्वारा जारी गरिएको बिज्ञितमा संघका पुर्व अध्यक्ष जिबा लामिछानेको नेतृत्वमा भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदा हेर्ने उच्च स्तरिय टास्क फोर्स गठन गरिएको जनाएको छ । भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदा हेर्ने उच्च स्तरिय टास्क फोर्समा अमेरिकाबाट बिरिष्ट संचारकर्मी पुरुषोत्तम ढकाल, क्यानडाबाट साहित्यकार एवं भाषासेवी डा. गोविन्दसिंह रावत, साहित्यकार विश्व दिप तिगेला, पुष्प बरुवाल, मुक्ति गौतम, हिकमत थापा, सिबू बस्नेत जनक पौडेल, दिपेन्द्र केसी लगायत रहेका छन् । नेपाली भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदाको जगेन्दा गर्ने उद्देश्यले गठित अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद अन्तर्गतको टास्क फोर्सले प्रवाशी नेपालीहरुको हितमा अबिलम्ब काम

सुरु गर्ने जनानाएको छ । साहित्यकार एवं भाषासेवी डा. गोविन्दसिंह रावतका अनुसार टास्क फोर्सले प्रवाशमा हुर्कको दोस्रो पुस्ताको नेपालीलाई गैर आवशीय नेपालीलाई नेपाली भाषा र साहित्य संस्कृतिसंग निरन्तर जोड्ने खालका कार्यक्रम ल्याउने छ । गैर आवशीय नेपाली संघका अभियन्ता एवं भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदा हेर्ने उच्च स्तरिय टास्क फोर्सका संयोजक जिबा लामिछानेका अनुसार सगरमाथा र बुद्ध जन्मस्थल लुम्बिनी जस्ता नेपाली सम्पदाको प्रचार प्रसार र प्रवासमा नेपाली भाषा र साहित्यको जगर्ना गर्न एनआरएन अभियानसंगै यो अभियान पनि केन्द्रित रहने छ । टास्क फोर्समा अमेरिकाबाट प्रतिनिधित्व गर्नु हुने बरिष्ट संचारकर्मी पुरुषोत्तम ढकालले भने, 'यूरोप र अमेरिकामा हुर्कै गरेको दोस्रो पुस्ताको नेपालीलाई नेपाली भाषा, संस्कृति र सभ्यतासंग निरन्तर जोड्दै उनीहरूलाई नेपालसंग अभिछिन्न जोड्ने सेतुको रूपमा भाषा, साहित्य संस्कृति र सम्पदा हेर्ने उच्च स्तरिय टास्क फोर्स क्रियाशील रहने छ ।'

एनएमा रोजगार मेला

जुलाई पहिलो साता वासिंटन डिसीमा आयोजना हुन लागेको एशोसिएशन अफ नेप्लिज इन अमेरिका-एनए) अधिवेशनमा यस पटक रोजगार प्रबर्धन मेला आयोजना हुने भएको छ ।

अधिवेशन मूल आयोजक समितिका एक संयोजक सरोज प्रजापतिका अनुसार नेपालीहरूलाई रोजगारी संबन्धी जानकारी दिने उद्देश्यले यो मेला आयोजन गर्न लागिएको हो । यसबाट अमेरिकामा रोजगारदाता, कामदार कर्मचारीबीच हुने सम्बन्ध, ब्याबहार, त्यस संबन्धी कानुन र वर्तमान स्थितिबारेमा जानकारी गराइने छ । यसका साथै काम कसरी खोज्ने, कामदारको अधिकार र पाउनुपर्ने सुविधाहरू के के हुन भन्ने बारेमा पनि जानकारी गराइने छ ।

यसरी नै मेलामा यहा" पाइने कामका प्रकृति, पाउने पारिश्रमिक, पालन गर्नुपर्ने सामान्य नियमहरूका बारेमा पनि जानकारी दिइने भएकाले यो निकै उपयोगी हुने बताइएको छ । जुलाई ४, ५ र ६ तारिक आयोजना हुने उक्त अधिवेशनका लागि नया" नया" कार्यक्रमहरू प्रस्तुत हुन लागेको संयोजक प्रजापतिले जानकारी दिनु भयो ।

डिसीको बुद्ध जयन्तीमा राजदूतावासको उर्द्ध

वाशिंगटन डिसीमा बिगत बर्ष झाँ एसियन मुलुकहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने एसियन परम्परा उत्सवमा वाशिंगटन महानगर क्षेत्र सेरोफेरो, क्यालिफोर्निया तथा न्युयोर्कबाट आएका नेपाली समुदायका संघ तथा संस्थाहरूको उल्लेखनीय सहभागितामा भएको उक्त महोत्सव भव्यताको साथ सम्पन्न भएको छ । उक्त कार्यक्रमको लागि डिसीमहानगर क्षेत्रका संघ तथा संस्थाका तर्फबाट झाकी, बुद्ध नेपालमा जन्मेका हुन् र लुम्बिनी भ्रमण गर भन्ने झन्डा तथा न्युयोर्कको रिजवुड नेपाली समाज सहितले सहभागिता जनाएको थियो । नेपालको लागि प्रदान गरिएको सांस्कृतिक कार्यक्रममा यजमान शाक्य तथा उनकी १२ बर्षिय छोरी लोचनि तारा शाक्यले बसुन्धरा देवी नृत्य तथा बाल नृत्य समेत प्रदर्शन गरिएको थियो । वाशिंगटन डिसी नेपाली दूतावासको समन्वय तथा डिसी महानगर क्षेत्रका बिभिन्न संघ तथा संस्थाहरूको सहयोगमा सफलता पुर्वक सम्पन्न भएको उक्त सङ्कर महोत्सव जस्को मूल उद्देश्य एसियन समुदायका सांस्कृतिक परम्परालाई प्रबर्धन तथा जानकारी गराउनु हो ।

रयालीमा बिभिन्न भेषभुषामा निर्दिकएको नेपाली समुदायको नेतृत्व अमेरिकाका लागी कार्यबाहक राजदुत कृषि राम चिमिरेको नेतृत्वमा भएको थियो । पर्यटक प्रबर्धन तथा नेपाली हस्तकलाका सामानहरू पनि प्रदर्शनको लागि राखिएको थियो । पुरुषहरू नेपाली दौरा शुरुवात, ढाका टोपी, जातजातिका भेषभुषा, महिलाहरू साडी चोलो, परम्परागत पहिरन तथा छड्के तिल्लरिको साथ सजिएका थिए ।

बिभिन्न राष्ट्रका नागरिकहरु आ-आफ्ना राष्ट्रिय पोशाकमा उपस्थित भएको उक्त भव्य अन्तरराष्ट्रिय स्तरको मेलामा करिब १५ पन्थ हजार जति बिदेशीहरु उपस्थिति भएका थिए ।

enepalese.com

सिर्जना उत्सवमा ममताको “मनका कुरा”

सिर्जना उत्सव, बोष्टनको मासिक साहित्यिक कार्यक्रम “ सिर्जना उत्सव” को २२ औं शुभलामा ममता कर्मचार्यको कविताको चर्चा गरिएको छ/ हालै नेपाल भ्रमणका क्रममा कर्मचार्यले “ मनका कुरा ” र “अङ्गौं दुख्दै छ मन” गरि दुईवटा कविता कृति प्रकाशित गर्नु भएको छ / “मनका कुरा”मा आफूले खिचेको आफ्नै चित्रका बारेमा लेखिएको कविता संगहित छन्, जसलाई सिर्जना उत्सवले प्रकाशित गरेको हो/ यसैगरी “अङ्गौं दुख्दै छ मन”मा समसामयिक कविता संकलित छन्/ जसलाई ज्योति साहित्य प्रतिष्ठानले प्रकाशित गरेको हो/

कार्यक्रममा कवि कार्मचार्यले आफ्नो कविता लेखन र सिर्जना उत्सवको प्रेरणा दायी भूमिकाका बारेमा जानकारी गराउनु भयो भने ज्ञानप्रकाश शर्मा, कुशल श्रेष्ठ, आजाद प्रधान, राम थापा, सुलोचना सिंह, आशुलक्ष्मी राजभण्डारीलगायतले उहाका कृतिबाट कविता वाचन तथा मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए/

वर्षमा १२ जना संयोजक रहने सिर्जना उत्सव यसपटक दीपा राई पुनको संयोजनमा आयोजना भएको थियो। कार्यक्रममा हरि थापा, दिनेश राजभण्डारी, गोवर्धन पूजा, महेश्वर पन्त, अनु शाह, दीपा राई पुन, ममता कर्मचार्यलगायतले सिर्जना वाचन गरेका थिए। आगामी शुक्ला अनु शाहको संयोजनमा हुने जानकारी पनि कार्यक्रममा गराइयो।

❖ टोरोन्टोको पानीमा आईरनको मात्रा बढी

यहाँको राष्ट्रिय दैनिक टोरोन्टो स्टारले प्रकाशित गरेको समाचार अनुसार टोरोन्टो क्षेत्रका वितरण हुने खाने पानीमा आईरनको मात्रा पाइएको छ। टोरोन्टो स्टारले २००८ र २०१४ मा ६ वर्षको अन्तरालमा यहाँको खाने पानीको गुणस्तर जाँच गर्दा पानीमा १३ प्रतिशत लिङ (आईरन) पाईएको छ। टोरोन्टोका पुराना शहरहरुमा रहेको घरको धाराको पानीको शुद्धता जाँच गर्दा यो देखा परेको थियो। टोरोन्टोबाट संकलन गरिएका पन्थ हजार धाराका पानीका नमूनाहरुका आधारमा यो जाँच गरिएको थियो।

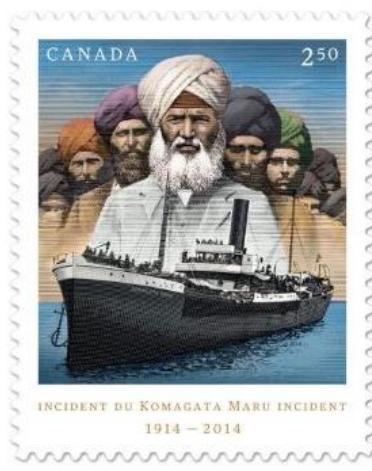
यस सम्बन्धमा टोरोन्टो महानगरपालिका नगर सभासद् जेनेट लेभिसका अनुसार टोरोन्टोका पुराना शहरहरुका घरको धाराबाट आउने खाने पानीमा आईरनको मात्रा बढ्दै गएको र यसका लागि महानगरपालिकाले सरकारसँग खाने पानी आपूर्ति गर्ने पुराना फलामका पाईपहरु हटाएरनयाँ पाईप जडानका लागि अनुरोध गर्दै आएको बारे जानकारी दिनु भएको थियो। सभासद्ले यसलाई जनस्वास्थ्यको विषयसँग जोड्दै यस सम्बन्धमा नगरवासीहरु त्राफै जागरुक भएर पानी जजाएर खाने आग्रह पनि गर्नु भयो।

टोरोन्टो स्टारले गरेको सर्वेक्षण अनुसार टोरोन्टोमा चालिस हजार घरहरुमा पुरानो फलामे पाईपका माध्यमबाट आईरन युक्त (लिङ भएको) पानी आपूर्ति हुने गर्दछ। आईरन बढी भएको पानीको सेवनबाट बालबालिकाहरुमा विभिन्न समस्याहरुका साथै दिमागी क्षमतामा वृद्धि नहुदा साधारण ज्ञानमा कमजोरीहरु बढ्दै जाने देखिन्छ भने व्यस्यकहरुमा किडनीको समस्याका साथै हाईपरटेन्सनका लक्षणहरु देखा पर्न थाल्भन्। यसका लागि आफ्नो घरको धाराको खाने पानी जाँच गराउन ३११ नम्बरमा फोन गरेर जानकारी लिन र जाँचका लागि नमूना पठाउन सकिने छ। इदि तपाईंको घर सन् १९५० ताका निर्माण गरिएको हो भने आपूर्नो धाराका पानी जाँच उन जरूरी मानिन्छ। आईरन युक्त खाने पानी विशेष गरेर सुल्केरी महिला, नाबालक शिशुहरु र बयोवृद्धहरुलाई एकदमै हातीकारक हुने बारे पनि टोरोन्टो स्टरले उल्लेख गरेको छ। सर्वेक्षण अनुसार बाटोबाट घरको सीमासम्म लाग्ने खर्चसरकारले व्यहोनैं गर्दछ भने घरमा जडान भएका फलामका पाईपहरु आफैले निकालेर बदल्नु पर्दछ। यसका लागि नगरपालिकासँग मिलेर घर धनीले काम गन् पर्दछ र यसको अनुमानित खर्च ३००० डलरसम्म लाग्ने बारेपनि सर्वेक्षणले देखाएको छ। (टोरोन्टो स्टार मे २०)

❖ कोमागाता मारुको एक सय वर्ष

२३ मई १९१४ मा जापानको कोमागाता मारु पानी जहाज ३७६ जना विदेशी यात्रुसहित क्यानाडाको भ्यानकुभर बन्दरगाहमा पुगेको थियो। पानी जहाजमा रहेका सबै यात्रु तत्कालीन बेलायती शासित भारतको पंजाबका नागरिकहरु थिए। पहाज सीमा क्षेत्रमा पुगेपछि त्यसबेलाको इमिग्रेसन नियमका आधारमा यात्रुहरुलाई अवतरण गर्न नदिएर जहाजलाई जबरजस्ती भारत फिर्ता पठाईएको थियो। उनीहरुलाई अवतरण गर्न नदिनुको कारण थियो क्यानाडाले १९०८ मा लागु गरेको नियम। यस नियम अनुसार क्यानाडा आउन चाहने व्यक्तीले आफ्नो मुलुकबाट सोभै यात्रा गरेको हुनु पर्ने र २०० डलर तिर्नु पर्ने रहेको थियो। यो नियम त्यसबेला भारतबाट आउन चाहनेहरुका लागि एकदमै असम्भव थियो। अनि त्यस जहाजमा रहेका २० जना सोभै जापानबाट आएका नागरिक र जहाजमा रहेका चिकित्सक र उनको परिवारलाई मात्र

क्यानाडा भित्रने अनुमति दिइएको थियो । वाँकी रहेका यात्रुहरूलाई दुई महिनासम्म पानी जहाजभित्रै राखेर भारत फिर्ता पठाइएको थियो । यसरी फिर्ता भारत पठाइएकाहरूलाई बेलायती शासकले राजनीतिक अपराधी घोषणा गरेर २० जनाको हत्या गरेका थिए भने वाँकी रहेका लाई बन्दी बनाइएको थियो ।

यस घटनालाई ऐतिहासिक भूलका रूपमा हेरिन्छ, र यसलाई लिएर क्यानाडाको राजनीतिमा धेरैनै बादविवादहरू भएको थियो । २००८ मे महिनामा क्यानाडाको तत्कालीन सरकारले सदनबाटै कोमागाता मारु अभियानमा मारिएका सबै यात्रुहरूसँग माफी समेत मार्गिएको थियो । यसलाई एउटा भूलको रूपमा लिइएको छ । र यही भूलको सुधारका क्रममा क्यानाडा आज विश्वकै राष्ट्रो मानवअधिकार भएको राष्ट्रका रूपमा चिनिन्छ । आज क्यानाडा बहुभाषी, बहुजाति, बहुधर्म र बहुसंस्कृति भएको राष्ट्रका रूपमा पहिचान बनाए राख्न सफल भएको छ ।

कोमागाता मारुमा यात्रा गर्ने सबै पंजाबी थिए । त्यसैले क्यानाडामा पंजाबी समुदायका इतिहास सय वर्ष भन्दा पनि लामो रहेको मानिन्छ । यही तीतो यथार्थतालाई चीरस्मरणीय बनाउने कोमागाता मारु घटना भएको मे महिनालाई दक्षिण एशियाली हेरिटेज महिनाका रूपमा विभिन्न कार्यक्रमका साथ मनाइन्छ । यस वर्ष गत मे को पहिलो साता क्यानाडाको हुलाक सेवा क्यानाडा पोष्टले कोमागाता मारु नाममा डाक टिकट जारी गरेको छ । एउटा ऐतिहासिक घटनालाई चीरस्मरणीय राख्न जारी गरिएको यस डाक टिकटमा प्राप्त केही फोटोहरूका आधारमा एउटा प्रतीकात्मक भलक प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रवासी नेपाली साहित्य पुरस्कारबाट स्वदेशी साहित्यकारहरू पुरस्कृत

प्रत्येक वर्ष देशभित्र र देशबाहिरबाट साहित्य सेवा गर्ने साहित्यकारहरूलाई नेपाली साहित्यको संरक्षण, संबर्द्धन र विकास गर्ने क्रियाशील प्रवासी नेपाली साहित्य समाज, वेलायत र ब्रुनाईले वर्षनी प्रदान गर्दै आएको यस वर्षको प्रवासी नेपाली साहित्य पुरस्कार राजकुमार 'बगर'लाई प्रदान गर्ने गरेको छ, भने प्रवासी नेपाली साहित्य सम्मान कुलबहादुर राई 'याङ्माली' र प्रवासी नेपाली साहित्य प्रशंसा पत्र सुरेन्द्र 'परदेशी'लाई काठमाडौंमा एक कार्यक्रमबीच प्रदान गरिएको छ ।

एक विशेष कार्यक्रमका बीच उक्त पुरस्कार वितरण तथा सम्मान कार्यक्रममा नेपाल प्रजा-प्रतिष्ठानका पूर्व कुलपति बैरागी काइँलाले पुरस्कृत, सम्मानित र प्रशंसित व्यक्तित्वहरूलाई नगद पुरस्कार तथा प्रमाण-पत्र, सम्मान-पत्र र प्रशंसा-पत्र प्रदान गर्नु भएको थियो । प्रवासी नेपाली साहित्य समाज, वेलायत र ब्रुनाईका उपाध्यक्ष मिलन चाम्सको अध्यक्षतामा आयोजित सो कार्यक्रममा विश्व नेपाली साहित्य महासंघका उपाध्यक्ष सागर श्रेष्ठले मन्तव्य राख्दै महासंघको एक सदस्य संस्था प्रवासी नेपाली साहित्य समाज, वेलायत र ब्रुनाईले दिएको सो पुरस्कार तथा गरेको सम्मान सिङ्गो विश्व नेपाली साहित्य महासंघले गरे बराबर नै भएको बताए । अर्का अतिथि इण्डिजिनेश फिल्म अर्काइभका सञ्जोग लाफा मगरले राष्ट्रले गर्नुपर्ने यस्तो कार्य प्रवासमा रहेका प्रवासी नेपाली साहित्य समाजले गर्नु प्रशंसनीय कार्य भएको बताए ।

यस वर्षको प्रवासी नेपाली साहित्य पुरस्कार पाउने गीत-सङ्गीतकार तथा साहित्यकार राजकुमार 'बगर' ले कार्यक्रममा बोल्दै आफूलाई स्वदेश राष्ट्रकै नभई प्रवासमा क्रियाशील साहित्य समाजले देखेर-समझेर पुरस्कृत गरेकोमा खुशी व्यक्त गर्दै आफ्नो थप जिम्मेवारी र दायित्व बढेको बताए । यसैगरी, सम्मानित व्यक्तित्व कुलबहादुर 'याङ्माली' राईले आफ्नो जीवनको पनि किनारामा पुगिरहेको बेलाको गाँधुलीमा यसरी सूर्यको किरण पर्छ भनेर आसा नगरेको बताए । यसरी अनायास प्रवासी नेपाली साहित्य समाजले समझेर सम्मान गरेकोमा खुशी व्यक्त गर्दै सम्मान गर्ने संस्थाप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गरे ।

उनले यसरी ओङ्कार परिरहेका साहित्यकारहरुको खोजी-पहिचान सम्मान गर्नु महान कार्य भएको समेत धारणा राखे । प्रवासी नेपाली साहित्य समाजद्वारा प्रशंसा-पत्रले प्रशंसित साहित्यकार सुरेन्द्र परदेशीको अनुपस्थितिमा वहाँको प्रतिनिधित्व गर्न बहिनी एन्जेल लिम्बूले परदेशीलाई सम्मान गरेकोमा वहाँको तरफबाट आभार प्रकट गरिन् । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि बैरागी काँड़लाले अहिलेको विश्व परिवेशमा विभिन्न परिस्थितिले आफ्नो मातृभूमिबाट पराई मुलुकमा गएर रहँदा बौद्धिक र साँस्कृतिक चेतनामा भिन्नता आउँदै जाने र सोही भिन्न चेतनाले नै यस्तो समाज तथा साहित्य सेवाको कर्म गर्न प्रेरित गर्न बताउनु भयो । वहाँले प्रवासमा क्रियाशील प्रवासी नेपाली समाज, बेलायत र ब्रुनाईले गरेको कार्यको प्रशंसा गर्दै पुरस्कृत, सम्मानित र प्रशंसित सबै व्यक्तित्वहरुलाई हार्दिक बधाइ दिनुभयो । कार्यक्रमको समापन गर्दै सभाध्यक्ष तथा प्रवासी नेपाली साहित्य समाजका उपाध्यक्ष मिलन चाम्सले मुलुक भित्र र बाहिर रहेर यसरी आफ्नो मुलुक, समाज र समुदायको हितमा विभिन्न कलाकर्म र साहित्य सिर्जना गर्ने व्यक्तित्वहरुलाई राष्ट्रले समेत सम्मान गर्नुपर्ने बताए ।

भारतमा नेपाली भाषा खतरामा छ

भारतमा नेपाली भाषा कति दिन बाँच्ला भन्ने डरको तरबारले हामीलाई सताइरहेको थियो,' सिक्किमका अगुवा कवि तथा प्राध्यापक डा. राजेन्द्र भण्डारीले भने, 'तर, नेपाली भाषा अझै जुगौं बाँच्ने रहेछ ।' देवकोटा-लुसुन प्रजा प्रतिष्ठान काठमाडौं, नेपाली साहित्य परिषद् सिक्किम र प्रेस क्लब सिक्किमद्वारा गान्तोकमा आइतबार आयोजित 'नेपाल-भारत साहित्य उत्सव' मा भण्डारीले नेपाली संस्कृत सिर्जना सुनेपछि भने, 'भारतमा नेपाली भाषा खतरामा बाँचिरहेको छ । अब बचाउन सकेन नेपालले मातै सक्छ ।' भूगोल र राजनीतिले अलग बनाए पनि भाषा, संस्कृति र साहित्यका माध्यमले नेपाली र भारतका नेपालीभाषी सधैं नजिक रहेको भण्डारीको टिप्पणी रहयो । नेपाली संस्कृत सिक्किम पुग्दा उनलाई मामाघरबाट दाजुभाइ आएको आभास भएछ । थपे, 'नेपाल साहित्य, भाषा र संस्कृतिको साझा भूमि हो । हामो पवित्र तीर्थस्थल पनि ।' देवकोटा-लुसुन प्रतिष्ठानले भारतका नेपालीभाषीमाझा भाषासाहित्यको प्रवर्धनका लागि अभियान सुरु गरेको हो । नेपाल र सिक्किममा नेपाली भाषा, साहित्य र पत्रकारिता सम्बन्धित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन प्रतिष्ठान र प्रेस क्लबबीच समझौता समेत भयो । प्रतिष्ठानका अध्यक्ष एवं समालोचक निनु चापागाई र प्रेस क्लब सिक्किमका अध्यक्ष भीम राउतले समझौता पत्रमा हस्ताक्षर गरे । उत्सवकै मौका छोपी कवि हेमन्त विवशको कृति 'शैपालको औँगन' सार्वजनिक पनि गरियो । उत्सवमा नेपाली सर्जकहरू हरिगोविन्द लुइँटेल, विवश पोखरेल, भूपीन, सीमा आभास, हेमन्त विवश, राबत, हेमन यात्री, हेम प्रभाष, ज्योति जंगल, महेश पौडेल, कृष्ण प्रसाई र प्रतीक ढकालले कविता सुनाएका थिए । सिक्किमका तरफबाट राजेन्द्र भण्डारी, प्रवीण राई जुमेली, सुधा एम राई, चक्रपाणि भट्टराई, कर्ण विरही, प्रवीण खालिङ, रवि रोदन लगायत गुन्जिएका थिए ।

बबा रामदेव र नेपालको चिनी कारखाना

भारतीय योगगुरु रामदेव संरक्षक रहेको पतञ्जली योगपीठले एक दशकदेखि बन्द रहेको वीरगन्ज चिनी कारखाना चलाउन सरकारसमक्ष औपचारिक प्रस्ताव गरेको छ। करिब दस वर्षअघि खारेजीमा लैजाने निर्णय भएको उक्त चिनी कारखाना (मिल) सार्वजनिक-निजी साझेदारी अवधारणामा चलाउन योगपीठको नेपाल इकाइ पतञ्जली योगपीठ ट्रस्टले एक महिनाअघि प्रस्ताव ल्याएको उद्योगमन्त्री कर्णबाहुदुर थापाले जानकारी दिएका हुन्। ‘योगगुरु रामदेवको संस्थाले चिनी कारखाना चलाउन औपचारिक प्रस्ताव गरेको छ। हामीले उहाँहरूको प्रस्ताव सकारात्मक रूपमा लिएका छौं,’ उद्योगमन्त्री थापाले मंगलबार नागरिकसँग भने, ‘उहाँहरूको प्रवेशले चिनी कारखानालाई मात्र होइन, मुलुकलाई नै धैरै फाइदा हुनेछ।’

करिब एक वर्षअघि संस्थान निर्देशन बोर्डले बन्द चिनी मिल चलाउन सकिने अध्ययन प्रतिवेदन मन्त्रालयमा बुझाएको थियो। चिनी कारखाना सञ्चालन प्रस्ताव विश्वासिलो र नेपालका लागि आकर्षक रहेको मन्त्री थापाले दाबी गरे। ‘कारखाना सञ्चालन गर्न प्रस्ताव गर्ने संस्थापति धैरैको विश्वास छ। त्यसैले सकारात्मक रूपमा लिएर प्रस्ताव अघि बढाएका हौं,’ उनले भने, ‘यसलाई जतिसकदो चाँडो टुङ्ग्याउनेतर्फ अघि बढ्नेछौं।’ प्रस्तावमा एक वर्षअघि नै किसानलाई उखुको अग्रीम भुक्तानी दिइने उल्लेख छ। अहिले किसानले उखु बिक्री गरेको महिनोंसम्म भुक्तानी नपाउने समस्या छ। कारखानामा रहेका १ सय १४ कर्मचारीलाई तलबभत्ता दिएर बिदाइ गर्ने दायित्वसमेत संस्थाले बेहोर्ने प्रस्तावमा उल्लेख छ। (नागरिक दैनिकबाट)

डेनभरमा एन्म तथा नासाको दशौं वृहत् साहित्य सम्मेलन हुने

कोलोराडोमा अवास्थत एन्मा-नासासै अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाज, रकी माउन्टेन फ्रेन्ड्स अफ नेपाल, तथा नेपाली घरद्वारा संयुक्त रूपमा डेनभरमा वृहत् साहित्य महोत्सव र नेपाली भाषा साहित्य कार्यशाला आयोजना हुँदैछ। यस सम्मेलनमा बाल तथा खुल्ला समूहमा कविता प्रतियोगिता, साहित्यिक कार्यपत्रहरूको प्रस्तुती, कविता तथा गजल वाचन, श्रष्टाहरूको सम्मान, शुद्ध नेपाली लेखन तथा साहित्यिक कार्यशाला जस्ता बिभिन्न कार्यक्रमहरू गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। अमेरिका तथा अमेरिकाको सीमामा पर्ने राष्ट्रहरूको साहित्यकर्मीहरूको समेत उपस्थिति रहने लक्ष्य रहेको यस वृहत् साहित्य सम्मेलन अगस्त महिनाको २९, ३०, ३१ तारिखका दिन आयोजना गरिने भएको छ। दशौं एन्मा-नासा सम्मेलनको अवसरमा हुन गईरहेको यस साहित्य सम्मेलनका लागि कोलोराडोका नेपाली संघसंस्थाहरू गोलबद्ध हुँदै गईरहेका छन्। सम्मेलनलाई सफल बनाउन १० औं एन्मा नासा संयुक्त सम्मेलन साहित्य समितिले सबैको सहयोगका लागि अपील प्रकाशित समेत गरेको छ।

अलिखित तथ्य : वैदेशिक रोजगारीमा प्रत्येक महिना ७२ जनाको मृत्यु

नेपालीहरूको वैदेशिक रोजगारीमा जाने सङ्ख्यामा वृद्धिसँगै विदेशिएका नेपाली कामदारहरूको ति मुलुकमा मृत्युको सङ्ख्या पनि बढ्न थालेको छ। २०७० सालमा वैशाखदेखि चैत मसान्तसम्ममा मृत्यु हुनेमध्ये ८४७ जना पुरुष र १९ जना महिला छन्। गएको वर्ष नेपालबाट रोजगारीमा गएका ८६४ जनाको मृत्यु विदेशमा भएको छ। योबाहेक पनि ठूलो सङ्ख्यामा अवैधानिकरूपमा विदेशिएका नेपालीहरूको मृत्यु हुने गरे पनि त्यसको तथ्याङ्क नेपाल सरकारसँग छैन। भारत हाँदै तेस्रो मुलुक भएर अवैधानिकरूपमा विदेशिएका नेपालीहरूको मृत्यु भए पनि उनीहरू अवैधानिकरूपमा गएकाले उनीहरूको शब ल्याउन समेत अप्ठ्यारो पर्ने गरेको छ। त्यस्तै भारतमा बर्सेनि सयौं नेपाली कामदारको मृत्यु हुने गरेको अनुमान गरिएको छ, जसको तथ्याङ्क पनि सरकारसँग छैन। वैदेशिक रोजगार प्रवद्धन बोर्डका निर्देशक टीकाप्रसाद भण्डारीले खुला सीमाका कारण भारतमा गएर काम गर्दा मृत्यु हुने नेपाली कामदार र भारत हाँदै अवैधानिकरूपमा तेस्रो मुलुकमा पुगी मृत्यु भएका नेपाली कामदारको स्पष्ट तथ्याङ्क नभएको बताए। उनले भारत बाहेकका तेस्रो मुलुकमा वैधानिकरूपमा गएका कामदारको मात्रै तथ्याङ्क बोर्डले राख्ने गरेको जानकारी दिए। तथ्याङ्कअनुसार औसतमा प्रतिमहिना ७२ जना वैदेशिक रोजगारीमा मृत्यु

हुने गरेको छ । जसमा रोजगारीबाहेक पढ्न र अन्य कार्यको क्रममा विदेशमा मृत्यु भएका नेपालीहरू समावेश गरिएको छैन । वैदेशिक रोजगार प्रवद्धन बोर्डका अनुसार गएको वर्ष सबैभन्दा बढी मलेसियामा २९९ जनाको मृत्यु भएको छ । त्यस्तै साउदी अरबमा २३३, कतारमा १८४, युयई (दुवई)मा ५८ जना, कुवैतमा ४४ जनाको मृत्यु भएको छ । दक्षिण कोरीयामा १४ जना, ओमनमा १३, बहराइनमा सात जना, अफगानिस्तानमा दुईजना, जापानमा दुई, जर्मनी, इजरायल, माल्टिभस, रसिया, श्रीलङ्कामा, अमेरिका र पपुवान्यूगीनीमा एक-एक जना नेपाली कामदारको मृत्यु भएको छ । बोर्डले वैदेशिक रोजगारीमा गएकाको मृत्यु भएमा एक लाख पचास हजारसम्म क्षतिपूर्ति दिने गरेको छ । गएको वर्ष बोर्डले वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएकाको परिवारलाई क्षतिपूर्तिस्वरूप ११ करोड ८७ लाख ८७ हजार प्रदान गरेको छ ।

जापानको लिङ्ग जात्रा : एउटा पराम्पराको निरन्तरता

सबै देशमा हुने जात्राका पछाडि आ-आफ्नै कथा एवं किंवदन्ती हुन्छन् । इतिहासको धरोहर मानिने कतिपय जात्रा अहिलेका युवा पुस्तालाई अनौठो पनि लाग्छ । जापानमा वार्षिक रूपमा मनाइने लिङ्ग जात्रा पनि अनौठो खालको छ । जापानको कावासाकी सहरमा बसन्त ऋतुमा मनाइने लिङ्ग जात्राले अहिले अन्य मुलुकका पर्यटकलाई पनि आकर्षित गर्न थालेको छ । १७ औं शताब्दीतिर प्रारम्भ भएको यो जात्रालाई कानामारा मात्सुरी भनिन्छ, जसको अर्थ फलामे लिङ्ग हो । उति बेला यौन व्यवसायमा लागेका महिलाहरू आफूलाई कुनै पनि किसिमको यौन रोग नसरोस् भनेर फलामको लिङ्ग भएको उक्तस्थानमा गएर प्रार्थना गर्थे । अहिले यो जात्रा यौन संक्रमण, यौन समस्या तथा यौन रोगका बारेमा प्रचार-प्रसार गर्ने एवं जनचेतना जगाउने माध्यम भएको छ ।

कतारमा कामदारका लागि जनस्वास्थ्य सम्बन्धी गोष्ठी सम्पन्न

खाडीमा स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनाको कमीले गर्दा दिनहुँ नेपाली कामदारहरूको मृत्युको खबर आउने गर्दछ । यसैलाई ध्यानमा राखेर कतारको प्रवासी नेपाली समन्वय समितीले नेपाली दुतावास कतारको विषेश सहयोगमा जनस्वास्थ्य संबन्ध सचेतना मुलक अन्तर्राकिया कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । कार्यक्रममा कतारमा विगत ५ वर्षदेखि कार्यरत डाक्टरहरू डा. हरिलाल नकर्मि र डा. नरेन्द्र शाक्यले यहां श्रमरत नेपालीहरूमा बढीमात्रामा देखीएको स्वास्थ्य संबन्ध समस्या, आकस्मिक निधन, रोगको निराकरण तथा अपनाउनु पर्ने सावधानिका बारेमा जानकारी गराएका थिए । कार्यक्रममा डा. हरिलाल नकर्मि ले कतारमा श्रमरत नेपालीको अन्यदेशका नागरिकको भन्दा मृत्युदर बढी रहेको बताए । यसो हुनुमा नेपालीमा स्वास्थ्य संम्बन्ध चेतनाको कमी, नेपालबाट आउंदा राम्रो स्वास्थ्य परिक्षण गरेर नआउनु, सन्तुलीत खानाको अभावले रोगसंग लड्ने क्षमताको कमी हुनु, ब्लड

प्रेशसर हाई तथा लो हुनु र नियमित परिक्षण हुन नसक्नु कोठा बाहिरको तातो र कोठाभित्रको एसीको चिसो विचको सन्तुलन मिलाउन नसक्नु लगायका कारणले यहां नेपालीको मृत्युदर बढेको जानकारी दिए ।

डा. नरेन्द्र शाक्यले यहां मेसमा दिइने खाना स्वस्थकर नभएको बताउदै होटलहरुमा पनि अत्याधिक चिल्लो पिरो र नुनको मात्रा बढी भएको खाना पाइने र त्यो स्वास्थ्यको लागी प्रतिकूल भएको बताए । गर्मिको समयमा शरिरबाट परिसना बढी बग्ने र त्यस अनुरूप शरिसा पानीको मात्रा पुरा रान नसक्दा मृगौला संम्बन्धि रोग पनि नेपालीलाई बढी हुने गरेको आफ्नो अनुभव रहेको डा. शाक्यको भनाई छ । उनका अनुसार एयर कण्डिसनको चिसोले हात खुटा, जोर्न दुखो, नासा संम्बन्धि रोग लाग्ने र पिसाब संम्बन्धि रोग बढी लाग्ने गरेको पनि जानकारी दिए ।

अन्तरिक्या कार्यक्रममा कतारमा सुतैकै अवस्था बढीमात्रामा निधन हुने गरेको विषयमा पनि चर्चा भएको थियो । गर्मिले फुलेर तातेको रगतको नसा एसीको चिसोका कारण एकपटक खुम्चने गर्दै जसका कारण मुटुले आवश्यक अवसीजन पाउन सक्दैन र काम गर्न छोड्छ, त्यसकारण धेरै जसोको सुतैकै अवस्थामा निधनहुन्छ, भन्ने उहांहरुको निस्कर्ष थियो । कतारमा मृत्युदर कमर्गन्का लागी डा. नकर्मी र डा. शाक्यले नेपाली समुदायलाई मुटु, ब्ल्डप्रेशर, सुगर लगायतका रोगहरुको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गर्न आग्रह गरेका छन् । खानपानमा विशेष ध्यान पुर्याउन तथा नेपालबाट आउंदानै विशेष गरि मुटुको परिक्षण उपचार गरेर आउन पनि आग्रह गरेका छन् ।

नेपाली दुतावासका श्रमसहचारी इन्द्रदेव पाण्डेले जनचेतना मुलक कार्यक्रम आयोजना गरेकोमा प्रवासी नेपाली समन्वय समितीलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै हृदयधातबाट हुने मृत्युका बारेमा सबै सचेत हुनु पर्ने बताए । कतारमा नेपाली कामदारको मृत्युदर घटाउन सबैले आ आफ्नो ठाउंबाट सहयोग गर्न आग्रह गर्दै पाण्डेले नेपाली डाक्टरहरुसंग सल्लाह गरी पर्चा पम्लेट तथा श्रव्यदृस्य समाग्री तयार गरी प्रचार प्रसार गर्ने बताए । विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधी सहित द दर्जन भन्दा बढी नेपाली सहभागी जनचेतना कार्यक्रम प्रवासी नेपाली समन्वय समिती कतारका प्रतिनिधी अभिमान सिह लामाको सभापतित्वमा संम्पन्न भएको थियो भने निराजन भण्डारीले कार्यक्रम संचालन गरेका थिए । (भोला थापा क्षेत्री)

❖ ४९९१ नेपालीलाई एकेपल्ट ग्रीनकार्ड !

अमेरिकाको ग्रीनकार्ड हात पार्न त्यती सजिलो छैन । विभिन्न तरिकाले अमेरिका छिरेका नेपालीहरुले एसाइलमदेखि विवाहसम्मका तरिका अपनाएर ग्रीनकार्ड हात पार्दै आएका छन् । अमेरिकामा एसाइलम फाइल गर्दै वर्षादेखि ग्रीनकार्ड कुरर बसेका निराश नेपाली अनुहारहरु प्रसस्तै देख्न पाइन्छ । अमेरिका छिरेको १०÷१२ वर्ष वितिसकेपनि ग्रीनकार्डको पर्खाई अझौँ सकिएको हुँदैन । अझ ग्रीनकार्डका लागि अदालतको झाङ्झाटमा वकिलको शुल्क र अन्य रकमहरु बुझाउँदा ग्रीनकार्ड आर्थिक हिसाबले पनि निकै महँगो हुने गरेको छ । जीवनको महत्वपूर्ण हिस्सा वितिसकदा पनि र हजारौं डलर खर्चिसकदा पनि ग्रीनकार्ड प्राप्त गर्न नसकेपछि दशक लामो अमेरिका बसाईपछि नेपाल फर्कनेहरु पनि प्रसस्तै छन् ।

विभिन्न माध्यमबाट अमेरिका छिरेका नेपालीहरुले प्राय एसाइलम, विवाह र रोजगारका आधारमा ग्रीनकार्ड प्राप्त गर्दै आएका छन् । यी सबै प्रकृयामा प्रायजसो समय र रकमको खर्च अप्रत्यासित हुने गर्छ । तर न रकम, न समय, न कुनै झाङ्झाट खपेर नेपालमा नै बसीबसी ग्रीनकार्ड हात पार्न भाग्यमानीहरु पनि प्रसस्त नै छन् । यसपटक यस्ता भाग्यमानीहरु ४ हजार ९ सय ९१ जना रहेका छन् । उनीहरुलाई अमेरिकाको ग्रीनकार्ड दिनका लागि अमेरिकाले छनौट गरेको हो डिभी चिड्डामार्फत । गत हप्ता निस्केको डिभी चिड्डाको नतिजा अनुशार ४ हजार ९ सय ९१ जनालाई अमेरिकाले ग्रीनकार्डको बाटोमा लगेको छ । उनीहरु कुनै कारणले अयोग्य नठहरिएमा अमेरिका छिरेको एकतुर्दमहिनाभित्रै ग्रीनकार्ड हात पारिहाल्छन् । न त पर्खने झाङ्झाट न त रकमकै खर्च । अनि अमेरिका आएर यहाँका विधी र कानुन पूरा गरेमा ५ वर्षमा अमेरिकाको नागरिक नै बनिहाल्छन् । अझ केही विशेष प्रकृयामा त अमेरिकाको नागरिक बन्नका लागि ५ वर्षपनि कुर्नपर्देन ।

सन् २०१७ को लागि भरिएको डिभी चिड्डाको नतिजा अनुसार झाण्डै ५ हजार नेपालीलाई डिभी चिड्डा परेपनि उनीहरुका दम्पत्ति र छोराछोरीसहित अमेरिका आउनेहरुको संख्या यो भन्दा धैरै हुने गर्छ । उनीहरुले पनि डिभी चिड्डा परेकै व्यक्ति सरह ग्रीनकार्डको सुविधा उपभोग गर्न पाउँछन् । त्यसैले तपाईं वा तपाईंका आफन्तहरुमध्ये कोही यो भाग्यमानीको सुचीमा पर्नुभयो कि ? एकपटक राम्रोसँग चेक गरिहाल्नुहोस है । डिभीलोटरी डट स्टेट डट जीओभीमा गएरमात्र डिभी परे नपरेको थाहा पाउन सकिन्छ । यदि चिड्डा परेको भएमा तुरुन्तै यसको प्रकृया सुरु गरिहाल्नुपर्छ । किनभने डिभी परेपनि अमेरिकाले वर्षनी डिभीमार्फत ग्रीनकार्ड दिने कोटा पूरा भएमा अमेरिका आउने अवशर गुम्न पनि सक्छ ।

अमेरिकाको केन्टकीमा रहेको केन्टकी कन्सुलर सेन्टरले डिभी चिड्डा भर्नेहरुको आवेदन स्वीकार गर्नुका साथै चिड्डा पर्नेहरुको रेकर्ड

उपलब्ध गराउँछ । अध्यागमन र राष्ट्रियता ऐनको सेक्सन २०३ सी अनुशार डिभी चिट्ठाको कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । जस अन्तरगत अमेरिकामा थोरै संख्यामा आप्रवासीहरू रहेको मुलुकहरूबाट वार्षिक ५० हजारलाई यो भिसा उपलब्ध गराइदै आएको छ । गत हप्ता खुलेको डिभी चिट्ठाको नतिजा अनुशार डिभी पर्नेहरुले आर्थिक वर्ष २०१५ भित्रे भिसा लिइसक्नुपर्ने हुन्छ , अमेरिकामा यो आर्थिक वर्ष सन् २०१४ को अक्टोबर १ मा सुरु भई सन् २०१५ को सेप्टेम्बरमा अन्त्य हुन्छ । सन् २०१५ को लागि विश्वभरीबाट १ करोड ४३ लाख ९७ हजार ७ सय ८१ जनाका आवेदनहरू परेका थिए । जसमध्ये ९३ लाख ८८ हजार ९ सय ८६ जनाका आवेदनहरूमात्र चिट्ठा कार्यक्रममा समावेश हुन योग्य रहेका थिए । तिनै आवेदनबाट ४्याण्डम छनौटमा परेकाहरूको पहिलो सुची गत हप्ता प्रकाशित गरिएको थियो भने दोश्रो सुची ६ महिनापछि प्रकाशित गरिनेछ । सन् २०१३ को अक्टोबर १ देखि नोभेम्बर २ सम्म चिट्ठा भरेकाहरूलाई मात्र चिट्ठा कार्यक्रममा सहभागी गराइएको हो ।

यसरी डिभी चिट्ठा परेकाहरूले भिसाको लागि अन्तरवार्ता दिदा हाइस्कुलसम्मको वा सो सरहको शिक्षा हासिल गरेको प्रमाण वा कुनै पेशामा दुईवर्षसम्म काम गरेको वा तालिम लिएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । छनौटमा परेकाहरूलाई यथाशीथ भिसाका लागि आवेदन प्रकृया अगाडि बढाउन अमेरिकाले आब्हान गरेको छ । अमेरिकामा कानुनी रूपमा बसोबास गरिरहेका व्यक्तिलाई डिभी चिट्ठा परेको खण्डमा उनीहरूले ग्रिनकार्ड पाउने प्रकृयाका लागि सिटिजनसिप एण्ड इमिग्रेशन सर्भिस ब्यूरोमा सम्पर्क गर्नुपर्ने हुन्छ । जब ५० हजार भिसाको कोटा पूरा हुन्छ , तब आर्थिक वर्षका लागि यो कार्यक्रम बन्द हुनेछ, बाँकीले भिसा पाउनेछैनन् । ५० हजारलाई मात्र भिसा दिनेगरी कार्यक्रम ल्याइएको सन् २००० देखिमात्र हो । यसअगाडि भिसाको कोटा तोकिएको थिएन । सन् २०१६ को डिभी चिट्ठाको कार्यक्रमका लागि फारम भर्ने मिति छिटौ सार्वजनिक गरिने जनाइएको छ । सन् २०१६ को लागि डिभी चिट्ठा कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहनेहरूले आगामी महिनाहरूमा विदेशमन्त्रालयको वेवसाइटमा भिसा पेज हेर्न सक्नेछन् ।

गतवर्ष ठूलो संख्यामा नेपालीहरूलाई डिभी चिट्ठा परेपनि यो वर्ष डिभी चिट्ठा पर्नेहरुको संख्या केही घटेको छ । गतवर्ष ६ हजार ८२ जना नेपालीहरूलाई यो चिट्ठा परेको थियो तर यो वर्ष भने झण्डै एकहजारले घटेर ४ हजार ९ सय ९१ मा झारेको छ । अफ्रिकी मुलुकमा यो वर्ष सबैभन्दा बढी क्यामरुन र लाइबेरियाका नागरिकलाई परेको छ । क्यामरुनका ५ हजार र लाइबेरियाका ५ हजारले यो चिट्ठा पारेका छन् । त्यस्तै इथोपियाका ४ हजार ९ सय ८८ जना र इजिप्टका पनि ४ हजार ९ सय ८८ जनालाई यो चिट्ठा परेको छ । एसियामा भने सबैभन्दा धेरै डिभी चिट्ठा पार्ने देशमा पहिलो नम्बरमा इरान देखिएको छ । यो वर्ष इरानका ४९ सय ९२ जनाले डिभी चिट्ठा पारे भने एक नम्बरले पछि पर्दै दोश्रो नम्बरमा ४९ सय ९१ जना नेपालीले डिभी चिट्ठा पारे । युरोपमा पनि डिभी चिट्ठाको आकर्षण उत्तिकै छ । युरोपमा यो वर्ष युक्रेनका ४६ सय ७९, उज्वेकिस्तानका ४३ सय ६८ र रुसका ४१ सय ३ जनाले डिभी चिट्ठा पारेका छन् । अमेरिकामा बंगालादेशीहरू धेरै आइसकेकाले गत साता खुलेको डिभी चिट्ठामा बंगालादेशीहरूलाई सहभागी गराइएको थिएन । त्यस्तै ब्राजिल, क्यानडा, चीन कोलम्बिया, डोमेनिकन रिपब्लिक, इक्वेडर, एल साल्भाडोर, हैटी, भारत, जमैका, मेक्सिको, नाइजेरिया, पाकिस्तान, पेरु, फिलिपिन्स, दक्षिण कोरिया, बेलायत र भियतनामका नागरिकले पनि यो कार्यक्रममा भाग लिन पाएनन् ।

गत वर्ष नतिजा प्रकाशित गरिएको सन् २०१४ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा ६ हजार ८२ नेपालीलाई यो चिट्ठा परेको थियो । सन् २०१३ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा ४३७० नेपालीलाई यो चिट्ठा परेको थियो । सन् २०१२ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठाको नतिजा अन्तरगत जम्मा ३२ सय ५८ जना नेपालीहरूलाई यो चिट्ठा परेको थियो भने सन् २०११ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा २१८९ जना नेपालीहरूलाई चिट्ठा परेको थियो । सन् २०१० का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा २१ सय ३२ जनालाई , सन् २००९ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा १८९१ जनालाई, सन् २००८ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा २५ सय ६२ जनालाई, सन् २००७ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा १५ सय २९ जनालाई र सन् २००६ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा १९ सय ३४ जनालाई यो चिट्ठा परेको थियो । सन् २००५ मा डिभी चिट्ठा परेका जम्मा १५ सय ४५ नेपाली अमेरिका आएका थिए । २००३ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा २३ सय २० जनालाई, सन् २००२ का लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा ७२९ जनालाई र सन् २००१ लागि भरिएको डिभी चिट्ठामा जम्मा २४ जना नेपालीलाई चिट्ठा परेको थियो । (साभार : खसोखास)

❖ लेख, रचना र विचार

भयवादीय बाल मनोविज्ञानको प्रयोग

असम भारतवाट रण काफले भयवादलाई चेतनामुलक ढंगबाट अगाडि बढाउन सञ्चालन गर्दै आएको वसिवियाँलोको १३ औं श्रृंखला ११ मे, २०१४ का दिन कार्विआडलाड जिल्लाको लाडथाड कि विद्यालयमा सम्पन्न भयो । आम मानिसहरूले विस्वास नै गर्न गाहो हुने गरी १०, ११ वर्षका रोवन क्षेत्री र विष्णु क्षेत्रीले उत्साहबद्धक ढंगबाट कार्यक्रमको आयोजना गरेका थिए । कार्यक्रमको उद्देश्य नै बालबालिकामा लुकेर बसेको भयलाई निकाल्नु थियो । कार्यक्रमको विषय थियो—प्रतिभा विकासमा भयको प्रभाव । असम सरकार रिसोर्स टिचर सर्वशिक्षा अभियान (RTSSA) का शिक्षक विष्णु निरौला समिक्षक, खरोन्द्र रोका क्षेत्री पर्यवेक्षक, असमीस भाषाका शिक्षक बुद्धेश्वर सागा बुद्धेलोइ प्रमुख अतिथि थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन र स्वागत रण काफले गरेका थिए । १३ औं वसिवियाँलो जनाउन प्रमुख अतिथिले १३ बता मैन बालेर कार्यक्रमको उद्घाटन गरेका थिए । प्रमुख अतिथिले “यस्ता कार्यक्रमले नानीहरूको मनको डर हटाएर प्रतिभाको विकास गर्न महत गर्दै । नानीहरूले पढाइसर्गे आफ्नो प्रतिभा अगाडि लैजान पर्छ” भने । समिक्षक विष्णु निरौलाले नानीहरूका गीत, कविता, रूपक, व्यङ्ग्य, चुटकिला, चित्रकला, कथा, भजन सबैको एक एक गरेर समिक्षा गरेका थिए । साहस र भयमाथि रामो टिप्पणी गर्दै निरौलाले भने, “भयले गर्दा हामीले जानेको कुरालाई पनि भन्न सक्दैनौ । त्यसकारण भयलाई हटाएर हिम्मतसाथ अगाडि बढ्यो भने आफ्नो लुकेको प्रतिभा अगाडि त्याउन सकिन्दै ।” पर्यवेक्षक खरोन्द्र रोका क्षेत्रीले भने, “यस्तो कार्यक्रमले बालबालिकाहरूको प्रतिभा विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निभाउँछ ।” अन्त्यमा सञ्चालक रण काफले “भयका दुईटा पाठाहरू हुन्छन् सकारात्मक र नकारात्मक व्यक्ति र समाजलाई हानी गर्ने कुरालाई समाज, व्यक्तिकै डर मान्दै नगर्ने र व्यक्ति, समाज, देशलाई रामो हुने कुरालाई व्यक्ति, समाज, देशकै डर मान्दै अगाडि बढाउंदा रामो हुन्छ । नानीहरूले आफुभन्दा ठूलावडाले नगर्नु भनेको कुरा डर मानेर छोडिदिने र गर्नु भनेको कुरा डर मान्दै पूरा गर्ने । यस्तो गर्दा मानिस रामो बाटोमा लाग्छ । यसले व्यक्ति, समाज, देशलाई फाइदा गर्दै” भन्ने शिक्षामूलक ज्ञान दिए ।

बालबालिकाहरूले शुरुमा डर मानेर प्रतिभा निकाल गाहो माने । एकदुई गर्दै सबैले विस्तारै सबैले आ—आफ्नो प्रतिभा देखाउन थाले । एकजना दुझनाले डर निकालेर प्रतिभा देखाउदै गएपछि अरुलाई पनि उत्साह हुन्दै गयो । अनि, बातावरण उत्साहबद्धक बन्दै गयो । रमाइलो भयो । रिजा शर्मा, संगीत निरौला, दीपादेवी, राजु थापा, ज्ञानी मायादेवीले क्रमशः हिन्दी कविता तथा गीत, “ए मेरे बतानके लोगो” “नन्ही मुन्ही रही हुँ”, “आकाश तुझे लेकर”, “तेरीमेरी”, “तुम्हे हुइ दोस्ती” गाए । अमन शर्माले पनि हिन्दी गीत गाए । रितुराज क्षेत्रीले हिन्दी प्रार्थना, “सरणमे आये प्रभु” गाए । असमीस कविता रवि क्षेत्रीले “केर ते टुवा”, विद्यादेवीले “परिखिला”, अमृतादेवीले “असम अमार रूपही”, अमन शर्माले “खेलु आहा” वाचन गरे । नेपाली गीत परिवादेवी, दीपेश भट्टराई, अमृतादेवीले क्रमशः “फूल त फुल्यो, के हेठौं साथी” गाए । उत्तम क्षेत्रीले नेपाली व्यङ्ग्य चुटकिला र गाउँखाने कथा सुनाए । किन्नी शर्माले असमीस भाषामा रेडियो रूपक सुनाए । बालक रितुराज क्षेत्रीलाई सञ्चालकले भूत कस्तो हुन्छ भनी प्रश्न गरेका थिए । उसले भूतको बारेमा बताउन सकेनन् । सञ्चालकले नक्सा बनाएर देखाउन अनुरोध गरे । उसले लामो सिंह भएको डरलागदो मान्दै बनाएर देखाए । सञ्चालकले फेरि “यो भुतबाट बच्न के गर्नुपर्छ नक्सा बनाएर देखाउ” भन्दा उसले हातमा गदा लिएको बालक हनुमान बनाएर देखाए । उसको यो तीक्ष्ण बुद्धि सहानीय थियो । त्यस्तै संगीत निरौलाले कालो पार्टीमा प्राकृतिक सौन्दर्य चित्र बनाए । कार्यक्रमको अन्त्यमा किन्नी शर्मा र अमृतादेवीले नृत्य प्रदर्शन गरेर सुनमा सुनन्थ थपे । यस वसिवियाँलो कार्यक्रममा ७ वर्षदेखि १४ वर्षका ५० जना सानासाना बालबालिकाको सहभागी थियो । उत्कृष्ट कला प्रदर्शन गर्ने ९ जना बालकलाकारहरूलाई प्रमुख अतिथि बुद्धेलोइले उपहार दिए ।

नेपाली, हिन्दी, असमीस भाषीमा प्रस्तुत भएको कलाले भाषिक समन्वयको काम गरेको थियो । त्यस्तै कार्यक्रममा गीत, कविता, व्यङ्ग्य, उखान, रूपक, नाच, चित्रकला सबै प्रस्तुत भएको थियो । यो कार्यक्रम निकै महत्वपूर्ण थियो । सबैभन्दा महत्वपूर्ण भयवादको व्यवहारिक प्रयोग भएको थियो । यस्ता कार्यक्रमले विभिन्न भाषाहरूलाई हातेमैलो गर्दै समाजलाई अगाडि बढाउन सेतुको काम गर्न सक्छ भन्ने रामो सन्देश दियो । (रण काफले असम)

